

Міністерство освіти і науки України
Криворізький національний університет

Кафедра фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему Забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах економічної нестабільності

здобувача групи Ф-24м

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Бурлакова Данила Петровича

(ПІБ)

(підпис)

Науковий керівник:

Д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання, посада)

Турило А.М.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент:

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання, посада)

Короленко Р.В.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Робота допущена до захисту перед Екзаменаційною комісією
з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувачка кафедри ФСТІР

кандидат економічних наук, доцент

Короленко Р.В.

Кривий Ріг 2025

Криворізький національний університет

Кафедра фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри ФСГІР
доцент Короленко Р.В.

" 30 " червня 20 25 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну магістерську роботу

Бурлаков Данило Петрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах економічної нестабільності

керівник роботи Турило Анатолій Михайлович, д.е.н, професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджена наказом по КНУ від "30" червня 2025 № 440с

2.Строк подання здобувачем роботи: 15 грудня 2025

3. Вихідні дані до роботи Фінансова звітність ПрАТ «Суха Балка», підручники, періодичні фахові видання

4. Зміст роботи (назви розділів)

Розділ 1 Теоретичні засади забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах економічної нестабільності

Розділ 2 Загальна характеристика та аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»

Розділ 3 Напрями забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»

5.Перелік графічного матеріалу Таблиці, рисунки, графіки та діаграми

6. Консультанти роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	завдання видав		завдання прийняв	
		підпис	дата	підпис	дата
1 розділ	Турило А.М.		30.06.2025		16.10.2025
2 розділ	Турило А.М.		16.10.2025		13.11.2025
3 розділ	Турило А.М.		13.11.2025		15.12.2025

7. Дата видачі завдання 30.06.2025

Календарний план

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної бакалаврської роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Співбесіда зі здобувачем за тематикою роботи, видача переліку рекомендованої нормативної, інструктивної бази та учбової літератури	30.06.2025	визначено
2	Збір практичного матеріалу до кваліфікаційної магістерської роботи	30.06.- 06.09.2025	визначено
3	I атестація 1 розділ кваліфікаційної магістерської роботи	16.10.2025	визначено
4	II атестація 2 розділ кваліфікаційної магістерської роботи	13.11.2025	визначено
5	Попередній захист роботи	05.12.2025	визначено
6	Перевірка роботи на наявність/відсутність академічного плагіату	25.11.- 16.12.2025	визначено
7	Доопрацювання кваліфікаційної магістерської роботи, підготовка демонстраційних листів та презентації. Підготовка реферату, вступу, висновків, літератури та додатків	06.12.- 15.12.2025	визначено
8	Отримання відгуку, рецензії	06.12.- 15.12.2025	визначено
9	III атестація Подання готової роботи за вимогами	15.12.2025	визначено
10	Допуск до захисту кваліфікаційної магістерської роботи завідуючою кафедри (отримання візи на титульному аркуші роботи)	15.12.2025	визначено
11	Публічний захист кваліфікаційної магістерської роботи	18.12.2025	визначено

Здобувач

(підпис)

Бурлаков Д.П.

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

(підпис)

Турило А.М.

(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

97 с., 19 рис., 29 табл., 38 джерел, 4 додатки

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ПрАТ «Суха Балка».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів формування та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних засад, проведення оцінки рівня фінансової стійкості та розробка напрямів її забезпечення на прикладі ПрАТ «Суха Балка» в умовах економічної нестабільності.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначено такі завдання:

- розкрити сутність фінансової стійкості та її вплив на діяльність підприємства;
- охарактеризувати методи оцінки фінансової стійкості підприємства;
- дослідити підходи до забезпечення фінансової стійкості в умовах економічної нестабільності;
- навести загальну фінансово-економічну характеристику ПрАТ «Суха Балка»;
- провести загальний аналіз фінансового стану підприємства;
- здійснити оцінку фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»;
- визначити основні чинники забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- обґрунтувати шляхи забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» в умовах економічної нестабільності.

Методи дослідження: фінансового аналізу, синтезу, порівняння, аналогії, узагальнення, коефіцієнтний метод тощо.

АКТИВИ, ПАСИВИ, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ФІНАНСОВИЙ СТАН

ЗМІСТ

	стор.
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	6
ВСТУП	7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	9
1.1 Сутність фінансової стійкості та її вплив на діяльність підприємства	9
1.2 Методи оцінки фінансової стійкості підприємства	21
1.3 Підходи до забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах економічної нестабільності	30
2 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПрАТ «СУХА БАЛКА»	34
2.1 Загальна фінансово-економічна характеристика ПрАТ «Суха Балка»	34
2.2 Загальний аналіз фінансового стану ПрАТ «Суха Балка»	41
2.3 Оцінка фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»	54
3 НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПрАТ «СУХА БАЛКА»	71
3.1 Основні чинники забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»	71
3.2 Шляхи забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» в умовах економічної нестабільності	81
ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	95
ДОДАТКИ	

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І
ТЕРМІНІВ

Скорочення	Повна назва	Пояснення/переклад
АТ	акціонерне товариство	у тексті
ВБ	валюта балансу	у тексті
%	відсоток	у тексті
ДА	ділова активність	у тексті
млн..	мільйон	у тексті
НА	необоротні активи	у тексті
п.п.	процентний пункт	у тексті
ПрАТ	Приватне акціонерне товариство	у тексті
ПАТ	Публічне акціонерне товариство	у тексті
р.	рік	у тексті
рис.	рисунок	у тексті
рр.	роки	у тексті
тис.	тисяч	у тексті
тис. грн.	тисяч гривень	у тексті
ФК	функціонуючий капітал	у тексті
ФС	фінансова стійкість	у тексті
ч.од.	частки одиниці	у тексті

ВСТУП

В умовах економічної нестабільності, посилення воєнних ризиків, коливань валютного курсу, інфляційних процесів та нестабільності ринків збуту проблема забезпечення фінансової стійкості підприємств набуває особливої актуальності. Саме фінансова стійкість виступає базовою умовою безперебійного функціонування суб'єктів господарювання, їх здатності виконувати зобов'язання, підтримувати платоспроможність, забезпечувати інвестиційну привабливість та адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Для підприємств гірничодобувної галузі, зокрема ПрАТ «Суха Балка», ця проблема посилюється залежністю від світових цін на залізну руду, високою капіталомісткістю виробництва та значними операційними ризиками.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних засад, проведення оцінки рівня фінансової стійкості та розробка напрямів її забезпечення на прикладі ПрАТ «Суха Балка» в умовах економічної нестабільності.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ПрАТ «Суха Балка».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів формування та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначено такі завдання:

- розкрити сутність фінансової стійкості та її вплив на діяльність підприємства;
- охарактеризувати методи оцінки фінансової стійкості підприємства;
- дослідити підходи до забезпечення фінансової стійкості в умовах економічної нестабільності;
- навести загальну фінансово-економічну характеристику ПрАТ «Суха Балка»;
- провести загальний аналіз фінансового стану підприємства;
- здійснити оцінку фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»;

- визначити основні чинники забезпечення фінансової стійкості підприємства;

- обґрунтувати шляхи забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» в умовах економічної нестабільності.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання отриманих результатів та запропонованих рекомендацій у діяльності ПрАТ «Суха Балка» з метою підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами, зміцнення платоспроможності та стабілізації фінансового стану. Сформовані у роботі напрями забезпечення фінансової стійкості можуть бути використані при розробці фінансової стратегії підприємства, антикризових програм, системи моніторингу ризиків та оптимізації структури капіталу. Окремі положення дослідження можуть слугувати методичною базою для практичної діяльності фінансових менеджерів, економістів, а також при викладанні дисциплін фінансово-економічного спрямування у закладах вищої освіти.

Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи: фінансового аналізу, синтезу, порівняння, аналогії, узагальнення, коефіцієнтний метод тощо.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

1.1. Сутність фінансової стійкості та її вплив на діяльність підприємства

В умовах стрімких змін у ринковій економіці для підприємств стає критично важливим підтримувати міцний і стабільний фінансовий стан, який визначає їхню спроможність успішно діяти в господарській діяльності. Фінансовий стан компанії слугує комплексним показником, що ілюструє її місце на фінансовому ринку, ступінь платоспроможності та привабливості для кредиторів. З урахуванням посилення конкуренції та постійних оновлень у регуляторних нормах бізнесу, саме фінансова міцність перетворюється на ключовий індикатор зростання та майбутніх перспектив фірми. Як фундаментальна частина загальної стабільності, вона тісно пов'язана з безперервним і гармонійним розвитком, а також безпосередньо впливає на економічну захищеність господарюючого суб'єкта.

Фінансова стійкість підприємства представляє собою основну рису його фінансового стану, яка визначає потенціал суб'єкта господарювання ефективно працювати в мінливому ринковому оточенні, утримуючи платоспроможність та інвестиційну привабливість. У наукових джерелах це поняття сприймається як багатогранна сутність, що включає баланс між власними та залученими активами, оптимальну структуру капіталу, показники ліквідності та рентабельності, а також спроможність компанії протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам.

З економічної перспективи фінансова стійкість демонструє ступінь автономії підприємства від зовнішніх позикодавців і можливість вести операції без ризику втрати платоспроможності. Вона діє як своєрідний "резерв міцності", що допомагає організації пристосовуватися до ринкових коливань, зберігаючи конкурентні переваги.

Фінансова стійкість підприємства – це складне поняття, яке в наукових працях інтерпретують через різні призми.

Категорія "фінансова стійкість" є предметом інтенсивних досліджень як у національній, так і в міжнародній літературі. Значущі напрацювання у дослідженні цього питання належать таким науковцям, як Е. Девіс, М. Стоун [9], К. Кім, К. Лі, Х. Ан [10], Р. Костирко [1], І. Бланк [2], Н. Мамонтова [3], Т. Донченко [4], А. Поддєрьогін [5], Г. Савицька [7], Ю. Цал-Цалко [14], О. Герєга [15, 16], І. Нагорна [17], М. Білик [19], І. Приймак [12], В. Плиса [11], Г. Крамаренко [21], Ю. Русіна, Ю. Полозук [20] та інші.

Попри великий обсяг досліджень, більшість робіт акцентують увагу головним чином на системі фінансових індикаторів та способах їх розрахунку. Водночас недостатньо розглядаються такі суттєві елементи, як ознаки фінансової стійкості, чинники її формування, а також взаємодія з іншими аспектами фінансового стану підприємства. Сьогодні існує множина інтерпретацій цієї категорії, що підкреслює брак єдиної методології для її трактування.

За ідеєю Р. Костирка, фінансова стійкість – це постійне переважання доходів над видатками, що дає змогу вільно оперувати грошовими потоками та підтримувати безперервне виробництво з можливістю розширення [1].

І. Бланк інтерпретує фінансову стійкість як стабільність фінансового стану, забезпечену високою часткою власного капіталу у загальних фінансових ресурсах [2].

Н. Мамонтова наголошує, що фінансова стійкість підприємства виявляється тоді, коли його робота залишається стабільною: доходи систематично перевищують витрати, фінансові потоки керуються результативно, а виробничі процеси та оновлення здійснюються безперервно й переважно за рахунок власних ресурсів [3].

Т. Донченко бачить це як якісну ознаку фінансового стану, що виражається в здатності функціонувати, розвиватися та раціонально розпоряджатися

ресурсами для збереження платоспроможності, прибутковості та ефективності [4].

А. Поддєрьогін наголошує на зв'язку фінансової стійкості з довгостроковою платоспроможністю – тобто потенціалом підприємства розраховуватися в майбутньому [5].

М. Заюкова описує фінансову стійкість як стан, при якому власні кошти достатні для покриття зобов'язань у перспективі, а прибуток забезпечує самозабезпечення та незалежність від зовнішнього фінансування [6].

Г. Савицька визначає фінансову стійкість як уміння підприємства зберігати життєздатність і розвиватися, підтримуючи гармонійне співвідношення між активами та пасивами в умовах постійних змін, що забезпечує його платоспроможність і привабливість для інвесторів при прийнятному рівні ризику.

У міжнародному контексті стійкість аналізують через кібернетичні та економіко-математичні моделі, як спроможність зберігати сталі характеристики системи під час змін, забезпечуючи стабільність активів, платоспроможність при збалансованій фінансовій структурі та прийнятному ризику [8].

На основі проведеного аналізу встановлено, що в національній та зарубіжній науковій літературі поняття "фінансова стійкість підприємства" тлумачиться по-різному, залежно від наукової традиції, сфери дослідження та практичних цілей. Вчені пропонують кілька підходів до цієї категорії, які систематизовано представлено на рисунку 1.1. Це підкреслює багатшаровість та інтегрований характер явища фінансової стійкості.

Огляд наукових ідей [16; 22; 23; 20; 24; 25] дав змогу сформулювати ряд висновків. По-перше, фінансову стійкість варто сприймати як комплексну категорію, що об'єднує риси фінансового стану, адаптивність підприємства до змін, його потенціал створювати адекватні грошові потоки та підтримувати рівновагу між внутрішніми та зовнішніми ресурсами.

Рисунок 1.1 – Узагальнення підходів до визначення фінансової стійкості

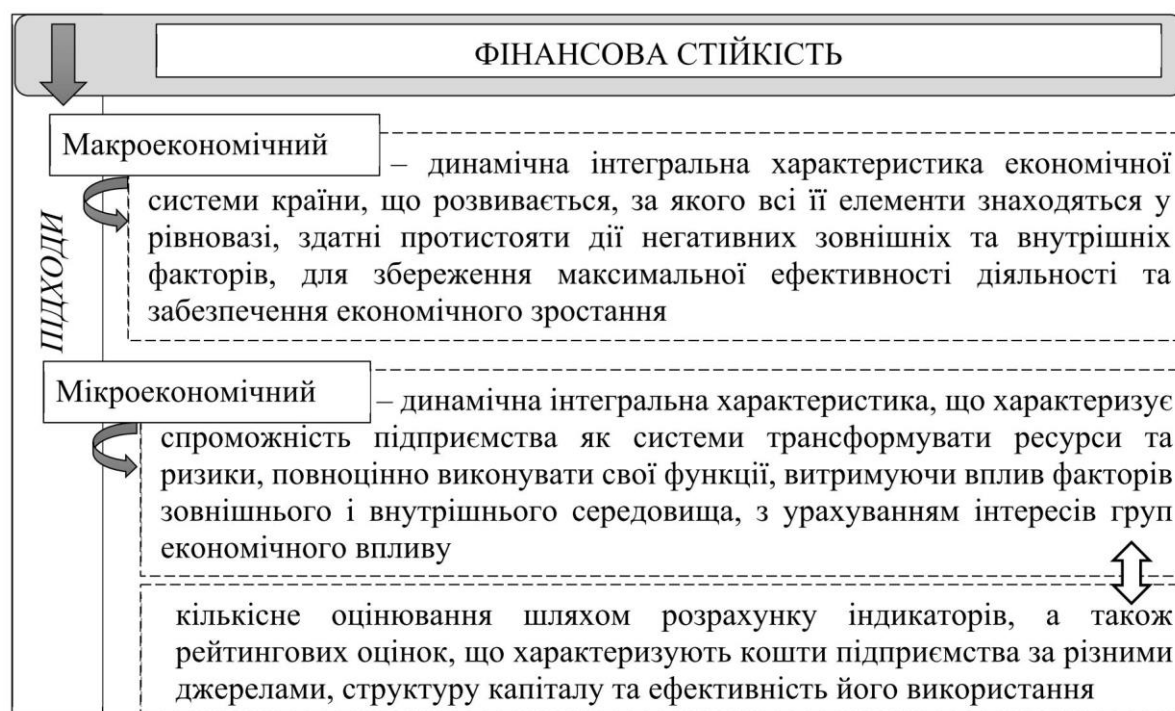

Рисунок 1.2 – Сутність фінансової стійкості з точки зору макроекономічного та мікроекономічного підходів [26]

При цьому варто акцентувати увагу на взаємодії компанії з зовнішнім оточенням, де ключову роль відіграють інтереси акціонерів, кредиторів, інвесторів, державних органів та інших зацікавлених сторін.

Крім того, доречно розглядати сутність фінансової стійкості підприємства на двох рівнях: макроекономічному та мікроекономічному (рисунок 1.2).

З макроекономічної точки зору фінансова стійкість є одним із фундаментальних елементів загальної стабільності економіки країни, адже кожне підприємство становить частину єдиної фінансової структури держави. Тому дисбаланс на рівні окремих бізнес-одиниць з часом може перерости в системні економічні виклики. У цьому аспекті особлива увага приділяється взаємозв'язкам між компаніями, їхній взаємодії з банками, державними органами та ринковими структурами. Така взаємодія створює синергію, яка визначає як загальний рівень фінансової міцності економіки, так і майбутні можливості для зростання окремих суб'єктів.

Мікроекономічний погляд, навпаки, акцентує увагу на внутрішніх ресурсах і потенціалі фірми. Тут фінансова стійкість розуміється як уміння підтримувати безперебійну операційну діяльність, оптимальну ліквідність і платоспроможність, вчасно розраховуватися з кредиторами та бюджетом, а також створювати основу для отримання стабільного доходу. Основними засобами аналізу слугують фінансові метрики (наприклад, коефіцієнти автономії, маневреності, забезпеченості обіговими активами), які ілюструють ефективність фінансової стратегії компанії.

Виходячи з цього, фінансову стійкість варто аналізувати в двох аспектах:

- як елемент управління, що вимагає постійного спостереження, контролю та коригування;
- як ключовий показник роботи підприємства, від якого залежать його надійність, конкурентні позиції та перспективи розширення.

Безперечно, фінансова стійкість також є основою для стратегічного планування. Її кількісні та якісні параметри стають орієнтирами при встановленні довготермінових завдань, зокрема в рамках сучасних методик, як-

от система збалансованих показників (Balanced Scorecard, BSC). На практиці це означає, що саме фінансова стійкість окреслює прийнятні рівні ризику, інвестиційних горизонтів і фінансових тактик для бізнесу.

Водночас варто погодитися з думкою І. Приймак, яка зазначає, що фінансова стійкість не має сприйматися як остаточна мета діяльності компанії. Занадто сильне фокусування на повній стабільності може гальмувати прогрес: фірма ризикує уникати інновацій, інвестицій чи навіть поміркованих ризиків, відмовлятися від залучення нових ресурсів, що врешті-решт призведе до ослаблення конкурентних переваг і можливого регресу [12].

Тому, враховуючи складність і багатшаровість фінансової стійкості підприємства як об'єкта аналізу та керування, це поняття доречно тлумачити в розширеному форматі (рисунок 1.3), що інтегрує як теоретичні, так і практичні підходи до його формулювання.

Рисунок 1.3 - Специфіка фінансової стійкості підприємства у структурі механізму оцінювання та управління [26]

У ході аналізу з'ясовано, що в українській та зарубіжній літературі термін «фінансова стійкість підприємства» інтерпретується по-різному, і ця варіативність зумовлена як ступенем розвитку фінансової теорії, так і специфікою економічних моделей.

Дослідники з України та пострадянського простору переважно розглядають ФСП крізь призму балансового аналізу та фінансової документації. Головний наголос робиться на індикаторах платоспроможності, ліквідності, балансі між власним і запозиченим капіталом, а також здатності фінансувати витрати з внутрішніх джерел. Іншими словами, фінансова стійкість сприймається насамперед як стан гармонії між активами та пасивами, що гарантує фінансову автономію та стабільність у коротко- та середньотерміновому періоді.

Західні концепції, що сформувалися в рамках корпоративних фінансів, переважно акцентують увагу на довгостроковій цінності компанії та її потенціалі генерувати вартість для акціонерів (shareholder value). У роботах західних економістів фінансова стійкість підприємства (ФСП) зазвичай інтерпретується через призму збереження конкурентних переваг, грамотного керування ризиками, раціональної структуризації капіталу та підтримки постійного грошового потоку. У такому ракурсі фінансова стійкість тісно переплітається з ідеями ризик-менеджменту, середньозваженої вартості капіталу (WACC), економічної доданої вартості (EVA) та стратегіями тривалого зростання.

Отже, українська наукова школа здебільшого сприймає фінансову стійкість як підсумок фінансового стану фірми на конкретний момент часу, тоді як західна традиція робить акцент на її динамічній природі, бачачи в ній уміння компанії пристосовуватися до змін у середовищі, зберігати рівновагу фінансових потоків і формувати цінність для стейкхолдерів на довгій дистанції.

Об'єднуючи ці два погляди, варто зауважити, що для сучасних компаній, особливо в періоди економічної турбулентності, фінансова стійкість повинна трактуватися не просто як баланс ресурсів, а як всебічна ознака фінансової життєздатності: від уміння обслуговувати поточні борги – до гарантії

стратегічного прогресу, креативності в інноваціях та привабливості для інвестицій.

Підґрунтям для побудови як оперативного, так і стратегічного рівня фінансової стійкості бізнесу слугує сукупність факторів, здатних як сприяти, так і гальмувати його еволюцію. Саме вони окреслюють рамки діяльності компанії та її адаптивність до зовнішніх трансформацій. Огляд здобутків дослідників [20; 27; 28; 29] дає вагомі аргументи на користь того, що вивчення та упорядкування цих факторів має відбуватися безперервно. Це зумовлено тим, що з прогресом соціально-економічних динамік, глобалізаційними трендами та технологічними проривами регулярно з'являються свіжі виклики, перспективи й небезпеки, які можуть перебудовувати ступінь фінансової стійкості та вимагати оперативної відповіді.

Висновки з аналізу вказують, що критичним кроком у забезпеченні фінансової стійкості стає впорядкування факторів за їхнім джерелом. Зазвичай розрізняють зовнішні елементи (макроекономічний клімат, державні ініціативи, податковий тиск, динаміка фінансових ринків, інфляційні тенденції, валютні флуктуації, геополітичні напруження тощо) та внутрішні (якість менеджменту, конфігурація капіталу, показники прибутковості, стандарти продукції, людський ресурс, інноваційний драйв). Подібне розмежування сприяє більш обґрунтованому прийняттю рішень і виділенню ключових векторів впливу на фінансовий стан бізнесу.

Крім того, нинішні реалії бізнесу диктують потребу в інтегрованих механізмах спостереження за фінансовою стійкістю, які поєднують фінансовий аудит, передбачення ризиків і відстеження основних індикаторів. Застосування інструментів на кшталт SWOT-аналізу, моделювання сценаріїв та моніторингу КРІ дає компанії можливість не тільки вимірювати поточний рівень ФСП, а й передбачати його коливання, вчасно розпізнавати серйозні ризики та вибудовувати плани їхньої мінімізації.

Акцентування на зовнішніх елементах, що формують фінансову стійкість бізнесу, є вкрай важливим, адже це допомагає чітко окреслити кордони контролю та регулювання фінансових процесів.

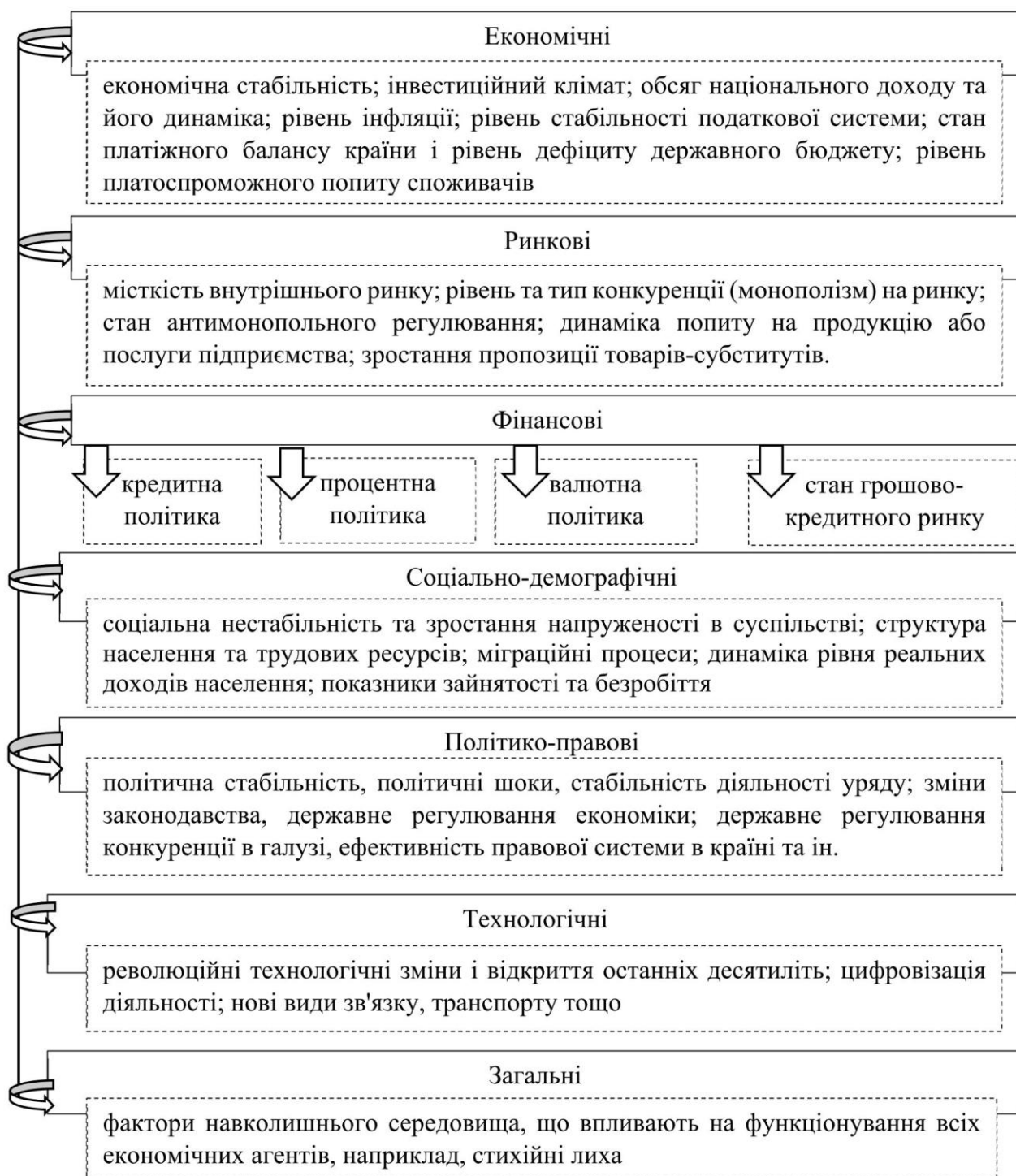

Рисунок 1.4 - Класифікація факторів опосередкованого впливу на фінансову стійкість підприємства [26]

Це пояснюється тим, що зовнішнє оточення створює весь комплекс умов для роботи компанії, встановлює межі її розширення, визначає траєкторії співпраці з партнерами, клієнтами, постачальниками, суперниками та кредиторами. У переважній більшості ситуацій ступінь прояву цих зовнішніх факторів, їхня потужність та ефекти майже незалежні від дій окремої фірми, бо вони формуються в рамках вищої системи – національної економіки та світових ринкових механізмів.

Рисунок 1.5 - Класифікація зовнішніх факторів прямого впливу на фінансову стійкість підприємства

Характерною рисою цієї категорії є те, що вони не піддаються контролю з боку окремої компанії. Ці елементи, впливаючи на фінансову стабільність бізнесу, здатні формувати як позитивні, так і руйнівні обставини, тому підприємство має створювати гнучку систему менеджменту, яка включає оперативне реагування на трансформації зовнішнього оточення, створення стратегій подолання криз та розподіл фінансових ризиків.

Фактори безпосереднього впливу вирізняються іншою природою, оскільки вони тісно пов'язані з повсякденною діяльністю компанії (рисунки 1.5, таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 - Внутрішні фактори впливу на фінансову стійкість підприємства

Група		Характеристика
Фінансові	Капітальні	– спроможність власників капіталізувати підприємство; здатність менеджерів генерувати прибуток, що спрямовується на поповнення капіталу; розмір статутного капіталу; реальна вартість наявних економічних ресурсів і капіталу в перспективі; формування різного виду резервів капіталу
	Якості ресурсів	– спроможність менеджменту позичати кошти з необхідними параметрами (строковість, вартість, види валют), незалежно від стану економіки країни в цілому та окремих сегментів фінансового ринку; оптимальна частка позикового капіталу
	Якості активів	– спроможність менеджменту ефективно формувати активи; ефективна структура активів
	Ліквідність	– спроможність менеджменту забезпечувати фінансову рівновагу та збалансованість вхідних і вихідних грошових потоків
	Рентабельність	– спроможність менеджменту забезпечувати ефективне управління доходами та витратами для формування планового рівня рентабельності; структура та динаміка доходів і витрат; реальні можливості компенсації витрат та доходів майбутніх періодів
	Рівень ризиків	– спроможність менеджменту забезпечувати ефективне управління ризиками, незалежно від впливу зовнішніх та внутрішніх факторів
Нефінансові	Організаційно-структурні	– адекватність структури виробництва, збуту, управління та контролю обраних стратегій розвитку та ринкової кон'юнктури; – корпоративна культура; – ділова репутація підприємства; – кваліфікованість персоналу та ефективність систем підвищення її рівня відповідно до змін зовнішнього середовища; – рівень інтелектуального капіталу підприємства
	Виробничо-технологічні	– забезпеченість інформаційно-аналітичної і технологічної підтримки управління; – рівень технічної оснащеності та технологічного розвитку; – рівень інвестиційно-інноваційної діяльності; – рівень енергоефективності виробництва; – рівень впровадження сучасних цифрових технологій.

Вони включають економічні взаємодії з постачальниками, покупцями, суперниками та органами державної влади. Саме ці взаємозв'язки прямо визначають здатність підприємства до платежів, його конкурентну силу на

ринку, продуктивність операцій та загальну фінансову міцність. На відміну від непрямих, зовнішні фактори безпосереднього впливу можуть частково піддаватися керуванню за допомогою переговорів, удосконалення політики укладання контрактів, регулювання відносин з клієнтами та постачальниками, а також завдяки розумному застосуванню інструментів державної допомоги чи компенсаторних заходів. Отже, комплексне вивчення зовнішніх чинників із різними ступенями впливу стає ключовою умовою для створення ефективного механізму керування фінансовою стійкістю. З цією метою компанії варто інтегрувати прогностичні підходи до оцінки ризиків, інструменти фінансового контролю та гнучкі стратегії управління, що допоможе знизити руйнівний ефект середовища й забезпечити тривалу стабільність роботи.

Ефект фінансової стійкості на функціонування підприємства виявляється в кількох аспектах (рисунок 1.6).

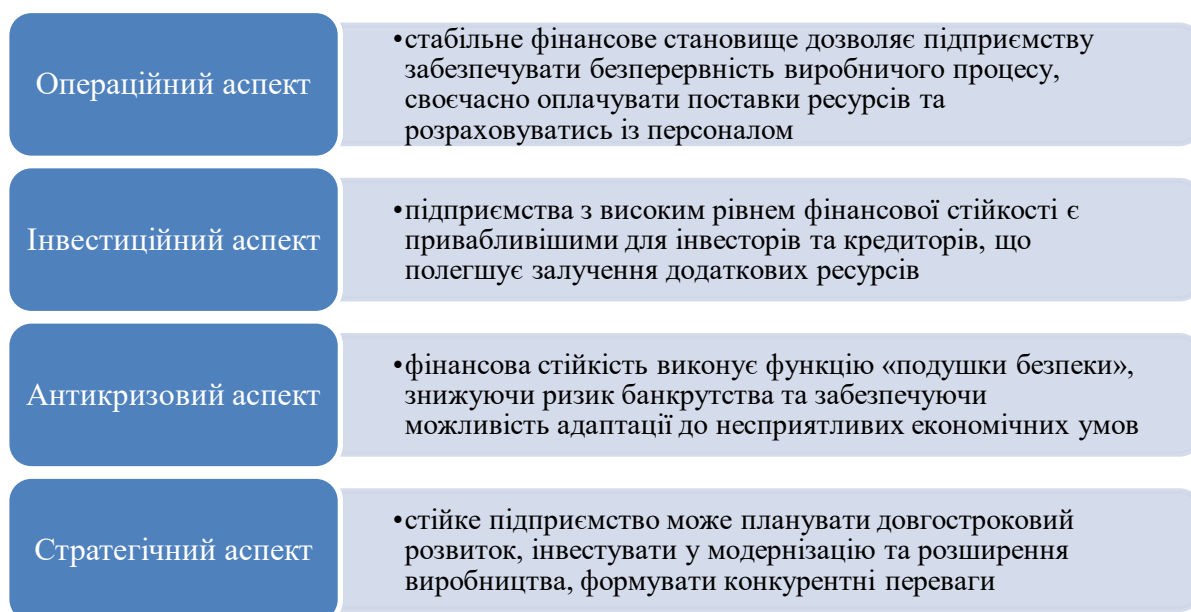

Рисунок 1.6 – Основні аспекти впливу фінансової стійкості на діяльність підприємства

Отже, фінансова стійкість представляє собою не просто оцінку сучасного фінансового положення, а й основу для стійкого економічного розвитку в довгостроковій перспективі. Під час періодів економічної турбулентності її

значення посилюється, адже саме спроможність компанії протистояти зовнішнім викликам і внутрішнім нерівновагам визначає шанси на її успішне продовження діяльності.

1.2. Методи оцінки фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість компанії трактується як її спроможність вчасно та повністю виконувати зобов'язання, підтримувати безперебійну роботу та інвестувати в зростання, при цьому зберігаючи баланс у структурі капіталу й позитивні грошові потоки. Для її оцінки в теорії та на практиці застосовують різні методи, які можна класифікувати за підходами, зображеними на рисунку 1.7.

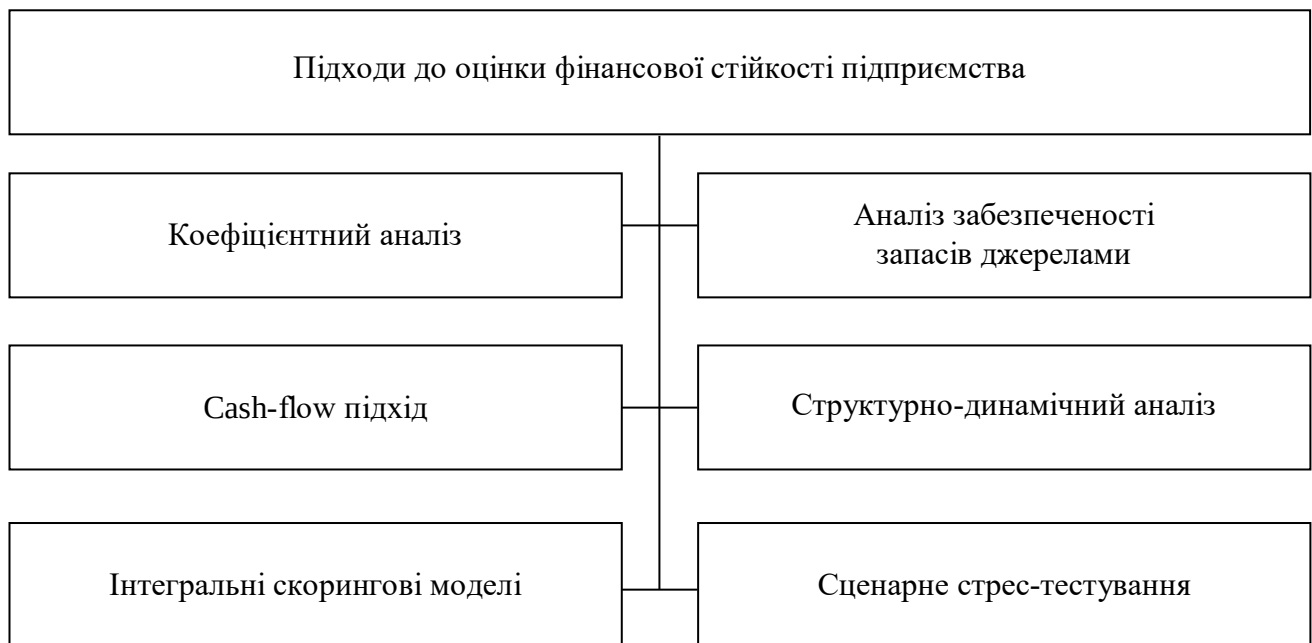

Рисунок 1.7 - Підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства

У сучасних наукових працях фінансова стійкість підприємства сприймається як уміння господарюючого суб'єкта балансувати між активами та джерелами їх покриття, забезпечувати адекватну платоспроможність і здатність

до тривалого самовідтворення [2]. У літературі з цієї тематики виокремлюють кілька методичних напрямів для її вимірювання, кожен з яких має свої сильні сторони, вади та області використання.

Таблиця 1.2 – Показники фінансової стійкості підприємства

Показник	Методика розрахунку	Характеристика	Нормативне значення
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	відношення власного капіталу підприємства до підсумку балансу підприємства	показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність	$> 0,5$
Коефіцієнт фінансування	співвідношення залучених та власних засобів	характеризує залежність підприємства від залучених засобів	< 1
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	відношення величини чистого оборотного капіталу до величини оборотних активів підприємства	показує забезпеченість підприємства власними оборотними засобами	$> 0,1$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	відношення чистого оборотного капіталу до власного капіталу	показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, тобто вкладена в оборотні засоби, а яка - капіталізована	> 0
Чистий оборотний капітал	різниця між оборотними активами підприємства та його поточними зобов'язаннями	наявність та величина свідчать про спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність	> 0
Коефіцієнт покриття	відношення оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства	показує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань	> 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	відношення найбільш ліквідних оборотних засобів (грошових засобів та їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості) до поточних зобов'язань підприємства	відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами	$0,6 - 0,8$
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	відношення грошових засобів та їхніх еквівалентів і поточних фінансових інвестицій до поточних зобов'язань	показує, яка частина боргів підприємства може бути сплачена негайно.	> 0

Коефіцієнтний метод спирається на обчислення набору фінансових індикаторів, що відображають різні грані стійкості: ліквідність, конфігурацію капіталу тощо. Його перевагою є легкість у розрахунках та універсальність. Мінусом виступає вразливість до специфіки галузі та впливу інфляції.

Коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості компанії проводиться через визначення відповідних метрик (таблиця 1.2).

Оцінка покриття запасів джерелами фінансування ґрунтується на агрегатному методі, тобто на порівнянні обсягів запасів з власними та позиковими засобами. На цій підставі розрізняють чотири рівні фінансової стійкості: абсолютну, нормальну, нестабільну та кризову. Матеріальні оборотні активи - це насамперед виробничі запаси, дані про які фіксуються в другому розділі активів балансу. Вони є критично важливими для забезпечення неперервності операцій компанії та її короткострокової надійності.

Джерела створення матеріальних оборотних коштів (запасів) можна розділити на групи: власні оборотні активи (ВОА), функціонуючий капітал (ФК), загальний обсяг джерел для формування запасів (ЗВД) (таблиця 1.3).

Таблиця 1.3 – Джерела формування матеріальних оборотних коштів (запасів)

Джерело формування запасів	Формула розрахунку	Економічний зміст
Власні оборотні активи (ВОА)	Власний капітал – Необоротні активи	Показує, яку частину запасів підприємство може профінансувати виключно за рахунок власних ресурсів.
Функціонуючий капітал (ФК)	Власний капітал + Довгострокові зобов'язання – Необоротні активи	Характеризує фінансові можливості підприємства формувати запаси за рахунок власних і стабільних довгострокових джерел.
Загальна величина джерел (ЗВД)	Власний капітал + Довгострокові зобов'язання + Короткострокові кредити – Необоротні активи	Відображає повний обсяг ресурсів, які підприємство може залучити для покриття матеріальних запасів, включаючи позикові кошти.

Отже, для аналізу того, як підприємство забезпечене ресурсами для створення своїх запасів, застосовують три взаємозалежні індикатори. Ці

показники ілюструють баланс між доступними джерелами фінансування та реальним обсягом запасів, допомагаючи визначити, наскільки компанія здатна утримувати потрібний рівень запасів завдяки різним видам фінансових ресурсів (таблиця 1.4).

Таблиця 1.4 – Інтерпретація типу фінансової стійкості підприємства

Показник	Тип фінансової стійкості			
	абсолютна	нормальна	недостатня	кризова
Φ^1	$\Phi^1 \geq 0$	$\Phi^1 < 0$	$\Phi^1 < 0$	$\Phi^1 < 0$
Φ^2	$\Phi^2 \geq 0$	$\Phi^2 \geq 0$	$\Phi^2 < 0$	$\Phi^2 < 0$
Φ^3	$\Phi^3 \geq 0$	$\Phi^3 \geq 0$	$\Phi^3 \geq 0$	$\Phi^3 < 0$
$S(\Phi) = (\Phi^3; \Phi^2; \Phi^1)$	(1;1;1)	(1;1;0)	(1;0;0)	(0;0;0)

Надлишок або дефіцит $\pm\Phi^1$ демонструє, чи достатньо власних коштів підприємства для покриття запасів:

$$\pm\Phi^1 = BOA - \text{Запаси}$$

Надлишок або дефіцит $\pm\Phi^2$ показує, наскільки підприємство може спиратися не лише на власні кошти, а й на довгострокові фінансові ресурси для забезпечення запасів.

$$\pm\Phi^2 = \Phi K - \text{Запаси}$$

Надлишок або дефіцит $\pm\Phi^3$ охоплює всі доступні джерела фінансування, що можуть бути використані для покриття потреб у запасах.

$$\pm\Phi^3 = ЗВД - \text{Запаси}$$

Після визначення цих трьох параметрів підприємство класифікують за одним із чотирьох типів фінансової стійкості - від абсолютно стійкого стану до

кризового, коли ресурси майже вичерпані.

Після проведення обчислень за цими індикаторами підприємство можна зарахувати до однієї з чотирьох категорій фінансової стійкості (таблиця 1.4).

Залежно від ступеня забезпеченості ресурсами та рівня залежності від зовнішніх джерел фінансування виділяють декілька видів фінансової стійкості:

Абсолютна фінансова стійкість характеризується ситуацією, коли всі запаси підприємства повністю фінансуються за рахунок власних оборотних коштів. У такому разі операційна діяльність фірми не залежить від зовнішніх позикодавців. Однак на практиці цей рівень стійкості трапляється нечасто і не завжди вважається ідеальним, оскільки може вказувати на обмежене чи нераціональне використання зовнішніх фінансових ресурсів для підтримки бізнес-процесів.

Нормальна (стабільна) фінансова стійкість демонструє гармонійне та розумне поєднання власних і запозичених коштів. Компанія забезпечує покриття запасів не тільки власними оборотними активами, а й довгостроковими залученими джерелами. З позиції фінансового менеджменту, цей тип стійкості є найбільш бажаним, бо поєднує ефективне використання капіталу з надійною платоспроможністю, забезпечуючи при цьому високий рівень прибутковості операцій.

Недостатня фінансова стійкість (нестійкий фінансовий стан) відзначається порушенням платоспроможності, але при цьому існує потенціал для відновлення балансу. Серед заходів для стабілізації можна назвати збільшення власних оборотних коштів, скорочення дебіторської заборгованості та прискорення обороту запасів, що дає змогу підприємству повернути контроль над фінансовими потоками без значних збитків.

Кризова фінансова стійкість вказує на критичне становище підприємства та суттєвий ризик банкрутства. Вона проявляється в нездатності вчасно виконувати фінансові зобов'язання, що спричиняє втрату платіжної рівноваги як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі (таблиця 1.5).

Таблиця 1.5 – Характеристика типів фінансової стійкості підприємства

Тип фінансової стійкості	Характеристика	Джерела покриття запасів	Ризики та обмеження	Рекомендації для управління
Абсолютна	Повна незалежність від зовнішніх кредиторів	Власні оборотні кошти	Обмежена можливість використання зовнішніх фінансових ресурсів; не завжди ефективно	Оцінка доцільності залучення позикових коштів для підвищення рентабельності
Нормальна (стабільна)	Збалансоване використання власних та позикових коштів; оптимальна для управління	Власні оборотні кошти та довгострокові залучені ресурси	Можливі коливання платоспроможності за значного зростання боргового навантаження	Підтримка балансу між власними та позиковими джерелами, контроль оборотності активів
Недостатня (нестійка)	Порушення платоспроможності, але можливе відновлення	Частково власні кошти; частково зовнішні джерела	Ризик втрати фінансової рівноваги, збільшення дебіторської заборгованості	Поповнення власних оборотних коштів, скорочення дебіторської заборгованості, прискорення обертання запасів
Кризова	Критичний стан, високий ризик банкрутства	Недостатні власні та зовнішні ресурси	Неможливість виконання зобов'язань, втрата фінансової рівноваги	Терміновий аналіз причин кризи; оптимізація запасів і витрат; збільшення власних оборотних коштів; прискорення обертання капіталу

У цих обставинах керівництву варто негайно здійснити оцінку факторів, що спричинили кризу, та сформувані набір дій для повернення до фінансової рівноваги. Серед основних підходів – удосконалення управління запасами й

витратами, нарощування власних обігових ресурсів, прискорення кругообігу капіталу та посилення контролю за дебіторською заборгованістю.

Структурно-динамічний аналіз охоплює горизонтальне вивчення балансів і показників фінансової стабільності за період 3–5 років, а також вертикальне дослідження. Він дає змогу відстежити тенденції у співвідношенні власних і запозичених коштів, трансформації в структурі активів та пасивів, а також ідентифікувати сигнали тривоги (наприклад, коли дебіторська заборгованість зростає швидше, ніж дохід від продажів). Мінусом є брак однозначних стандартів.

Інтегральні скорингові моделі підрозумівають під собою використання інструментів для прогнозування банкрутства дозволяє одержати комплексну характеристику ризику фінансової неспроможності. Попри те, що їх точність варіюється залежно від ринку та сектора, вони слугують корисним допоміжним сигналом.

У глобальній практиці передбачення кризових сценаріїв та визначення фінансової міцності підприємств провідну роль відіграють інтегральні моделі, створені як іноземними, так і місцевими науковцями. Серед найбільш поширених зарубіжних варіантів – методи Альтмана [30], Беєрмана, Спрінгейта, Таффлера [35], Фулмера [32] та Чессера. Українські фахівці, зокрема А. Турило, С. Святенко та інші, також розробили свої підходи [36].

Модель інтегрального показника для визначення рівня загрози банкрутства Едварда Альтмана має значну популярність. Її основу становить поєднання низки фінансових і економічних індикаторів, що відображають спроможність підприємства та результати його діяльності протягом певного часового інтервалу.

$$Z = 1,2K_1 + 1,4K_2 + 3,3K_3 + 0,6K_4 + 0,99K_5, \quad (1.1)$$

де K_1 – частка власних оборотних коштів у загальному обсязі активів;

K_2 – доля нерозподіленого прибутку в активах;

K_3 – відношення прибутку до сплати податків та відсотків до активів;

K_4 – частка акціонерного капіталу у загальній сумі боргових зобов'язань;

K_5 – виручка від реалізації відносно загальної суми активів.

Показник Z відображає ступінь ризику банкрутства: коли його значення менше за 1,8, загроза неплатоспроможності є надзвичайно високою; у діапазоні від 1,8 до 2,7 ризик залишається значним; при значеннях від 2,7 до 3,0 ймовірність фінансового краху є низькою, а якщо Z перевищує 3,0, можливість банкрутства вважається мінімальною.

Відомою є також модель Спрінгейта на основі покрокового дискримінантного аналізу:

$$Z = 1,03A + 3,07B + 0,66C + 0,4D, \quad (1.3)$$

де A – співвідношення між робочим капіталом і загальною величиною активів; B – частка оподаткованого прибутку разом із відсотками у загальній сумі активів; C – пропорція оподаткованого прибутку до поточної кредиторської заборгованості; D – частка обсягу реалізації в загальній вартості активів.

За результатами розрахунку: якщо $Z < 0,862$, підприємство класифікують як таке, що має ризик неплатоспроможності; якщо ж Z перевищує 0,862, фірму відносять до фінансово стабільних.

Ще однією поширеною є модель Таффлера, відома своєю зручністю та простотою застосування:

$$Z = 0,53X_1 + 0,13X_2 + 0,18X_3 + 0,16X_4, \quad (1.4)$$

де X_1 – відношення прибутку до оподаткування до короткострокових зобов'язань; X_2 – співвідношення оборотних активів до загального обсягу зобов'язань; X_3 – частка короткострокових зобов'язань у вартості активів; X_4 – відношення доходу від реалізації продукції до сукупних активів.

Оцінювання ризику банкрутства здійснюють таким чином: при $Z > 0,3$ – ймовірність банкрутства низька; при $Z < 0,2$ – ризик високий; у проміжку $0,2 \leq Z \leq 0,3$ – ймовірність вважається середньою.

Крім того, українські дослідники А. Турило та С. Святенко розробили інформаційну логіко-економічну модель для прогнозування кризових ситуацій на підприємстві, яка враховує актуальні особливості економічного зростання в Україні [36]:

$$S = 5 \cdot X_1 + 2 \cdot X_2 + 1 \cdot X_3 + 5 \cdot X_4 + 6,67 \cdot X_5, \quad (1.5)$$

де X_1 – показник миттєвої (абсолютної) ліквідності підприємства; X_2 – рівень його фінансової незалежності; X_3 – частка власних оборотних ресурсів у покритті запасів; X_4 – відношення операційного прибутку до повної виробничої собівартості; X_5 – частка чистого прибутку у загальній вартості залученого капіталу.

Узагальнені параметри, за якими визначають наявність кризових процесів на промислових підприємствах, наведено в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 – Показники для ідентифікації кризового стану промислових підприємств

Критерій	Інтерпретація
$S \geq 5,00$	Низька ймовірність банкрутства.
$3,00 \leq S < 5,00$	Можлива ймовірність банкрутства.
$1,00 \leq S < 3,00$	Висока ймовірність банкрутства.
$-2,00 \leq S < 1,00$	Дуже висока ймовірність банкрутства.
$S < -2,00$	Підприємство повинне бути ліквідоване.

У сучасних методах оцінки фінансової стабільності дедалі частіше застосовують сценарне стрес-тестування, тобто моделювання потенційно несприятливих ситуацій, таких як падіння обсягів продажу, підвищення відсоткових ставок, знецінення національної валюти чи затримки в отриманні дебіторської заборгованості. Такий підхід допомагає встановити "межі витривалості" та розробити стратегію протидії кризам.

Сценарний метод передбачає вивчення фінансових показників компанії в різних варіантах розвитку подій – від найбільш сприятливих до вкрай

песимістичних. Він дає змогу зрозуміти, як коливання основних параметрів (доходів, витрат, обсягів реалізації, ставок за кредитами) позначаються на загальній фінансовій міцності.

Серед конкретних технік стрес-тестування виділяють:

- сценарне стрес-тестування – аналіз поведінки підприємства в чітко окреслених кризових сценаріях;
- пошукове (what-if) тестування – вивчення фінансових метрик при різноманітних, іноді випадкових варіаціях факторів;
- імовірнісне тестування (Monte Carlo) – обчислення можливих результатів на базі численних випадкових комбінацій ключових змінних;
- аналіз чутливості – дослідження, як зміна одного окремого фактора впливає на певні показники.

Отже, інструментарій для оцінки фінансової стійкості бізнесу включає як класичні розрахунки коефіцієнтів, так і новітні методики, що ґрунтуються на аналізі грошових потоків, комплексних моделях та прогнозуванні за сценаріями. Їх інтеграція забезпечує всебічний погляд на фінансовий стан, виявляє можливі ризики та сприяє формуванню плану для посилення надійності.

1.3. Підходи до забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах економічної нестабільності

У сучасному світі, де економіка постійно коливається, здатність підприємства утримувати фінансову стабільність перетворюється на фундаментальний елемент для його існування та зростання. Під нестабільністю маємо на увазі раптові зсуви в макроекономічних індикаторах, інфляційні сплески, перепади в ринковому попиті та пропозиції, валютні стрибки, а також несподівані регуляторні чи політичні загрози. Ці елементи посилюють небезпеки для платоспроможності та ліквідності компаній, що спонукає до всебічного керування фінансовими активами.

Одним з фундаментальних методів є адаптивне фінансове прогнозування та складання бюджетів, яке передбачає створення гнучких фінансових схем з опцією швидкого коригування залежно від ринкових змін. Цей спосіб охоплює накопичення запасів ліквідності, моніторинг балансу між власними та запозиченими коштами, а також моделювання грошових потоків з урахуванням можливих варіацій надходжень і видатків. Завдяки цьому бізнес може оперативно відповідати на економічні удари та тримати платоспроможність на належному рівні.

Іншим ключовим методом є розподіл фінансових і операційних ризиків. У період турбулентності компанії намагаються зменшити прив'язаність до окремих джерел прибутку чи постачальників. Це реалізується шляхом розширення лінійки товарів, входження на нові ринки, а також складання різноманітного набору фінансових інструментів. Така стратегія пом'якшує удар від зовнішніх економічних криз на загальну фінансову картину фірми.

Третій метод фокусується на динамічному контролі ліквідності та оборотних активів, що включає постійне спостереження за боргами від клієнтів і до постачальників, раціоналізацію запасів та ефективне розпорядження обіговими засобами. У часи криз це набуває критичної ваги, бо будь-яка затримка в отриманні платежів чи надлишок запасів може миттєво спричинити брак коштів і ризик банкрутства.

Додатковим інструментом є запровадження стрес-тестів та моделювання сценаріїв для фінансових метрик, що дає змогу перевірити витривалість бізнесу до екстремальних обставин. Такі тести виявляють "слабкі ланки" в платоспроможності та вразливі зони фінансів, що допомагає вчасно вживати заходів для зменшення небезпек.

У періоди невизначеності особливу роль відіграє стиль керування капіталом та конфігурація боргів. Компанії намагаються досягти рівноваги між власними та позиковими ресурсами, скоротити короткотермінові зобов'язання та обрати довготривале фінансування на фіксованих умовах, що знижує ризики з ліквідністю та підтримує стабільність щоденних операцій.

Більше того, нинішні бізнеси активно впроваджують аналітику на базі даних, що передбачає безперервне відстеження макроекономічних трендів, правових нововведень та галузевих загроз. Застосування передових ІТ-систем дає можливість передбачати негативні тенденції та швидко адаптуватися до зовнішніх змін, мінімізуючи фінансові збитки.

Інтегроване використання цих стратегій – адаптивного планування, розподілу ризиків, динамічного контролю ліквідності, стрес-тестів та аналітичного нагляду – гарантує міцну фінансову основу компанії навіть за сильної економічної турбулентності. Дотримання цих засад дозволяє не просто пережити кризи, а й утримати сили для майбутнього прогресу та лідерства на ринку.

За умов безперервних зовнішніх коливань фінансова витривалість бізнесу залежить не тільки від загальної управлінської тактики, але й від використання точних методик, що допомагають оцінити загрози, знайти вразливості та вчасно переглянути фінансову стратегію.

Метод сценарного моделювання включає створення кількох варіантів майбутнього розвитку (оптимістичного, песимістичного та реалістичного). Для кожного варіанта обчислюються основні фінансові параметри: ліквідність, платоспроможність, прибутковість, структура капіталу. Перевага полягає в можливості заздалегідь проаналізувати ризики та скласти план реагування на негативні сценарії через ідентифікацію факторів нестабільності (курс валют, інфляція, попит), оцінку їх ефекту на доходи та витрати, а також побудову фінансових симуляцій.

Стрес-тестування полягає в перевірці стійкості фінансової структури компанії до раптових стресів (різке падіння продажів, здорожчання позик, наростання боргів від клієнтів). Цей метод допомагає встановити граничні значення індикаторів та з'ясувати, чи вдасться бізнесу виконати зобов'язання в екстремальних умовах.

Аналіз чутливості (sensitivity analysis) вивчає, як варіюється фінансовий підсумок (прибуток, рентабельність, грошовий потік) при зміні окремих

елементів (ціни, обсягів реалізації, ставки кредитів). Сильна сторона – в здатності виділити найвпливовіші фактори на фінансову міцність.

Варіаційний аналіз WIA (What-if analysis). Цей метод ґрунтується на симуляції різноманітних фінансово-економічних сценаріїв з урахуванням множинних одночасних змін параметрів. Він дає змогу оперативно оцінити сумарний вплив кількох факторів.

Метод систем раннього виявлення (Early Warning Systems). Застосовується для фіксації ознак погіршення фінансової стабільності на початкових етапах. Інструментарій: розрахунок коефіцієнтів (покриття, незалежності, гнучкості), маркери фінансових ризиків, спостереження за грошовими потоками. Метод сприяє своєчасному коригуванню фінансування та уникненню криз.

Управління структурою капіталу (моделі оптимізації балансу власного та запозиченого капіталу). Включає методи оптимізації фінансового важеля, оцінку вартості капіталу (WACC) за різних схем залучення позик та інвестицій, контроль боргового тиску для запобігання дефіциту ліквідності.

Метод диверсифікації ризиків трактується як комплексна стратегія, що охоплює: розподіл джерел фінансування (банківські позики, облігації, лізинг, гранти); різноманітність інвестиційного портфеля; розподіл ризиків через партнерства.

Казначейські методи керування ліквідністю передбачають планування cash-flow (щоденне прогнозування руху коштів); інструменти для управління календарем платежів; формування буферних запасів ліквідності.

Отже, в епоху економічної невизначеності бізнесам потрібно переходити від класичного статичного стилю до гнучких динамічних методів забезпечення фінансової стійкості. Сценарне моделювання, стрес-тести, аналіз чутливості, системи раннього попередження та оптимізація капітальної структури утворюють набір інструментів, що мінімізують загрози та посилюють адаптивність компанії до кризових ситуацій.

2 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «СУХА БАЛКА»

2.1 Загальна фінансово-економічна характеристика ПрАТ «Сухо Балка»

Приватне акціонерне товариство «Сухо Балка» це одна з ключових добувних компаній Криворізького басейну, що здійснює підземний видобуток високоякісної залізної руди та займає важливе місце в промисловій структурі регіону [37].

Витоки діяльності компанії сягають ще кінця XIX століття. У 1885 році відомий підприємець К. Перрі, представник торгового дому «Емерик і К^о» (який з 1896 року функціонував під оновленою назвою), розпочав промислове освоєння цієї території шляхом відкритих гірничих робіт. Саме з цього моменту бере початок історія підприємства, яка тісно переплітається з розвитком усього Криворізького залізорудного басейну та становленням його як одного з ключових центрів гірничої промисловості не лише України, а й усього регіону Східної Європи.

Сьогодні ПрАТ «Сухо Балка» продовжує підтримувати репутацію стабільного роботодавця та надійного виробника сировини. За офіційними даними, станом на 31 грудня 2024 року чисельність персоналу підприємства становила 1350 осіб [37], що підтверджує його значущість як соціально-економічного чинника для міста та регіону загалом.

Ключові напрями господарської діяльності ПрАТ «Сухо Балка» узагальнено у таблиці 2.1, яка відображає профіль та специфіку виробничого потенціалу підприємства.

Система управління ПрАТ «Сухо Балка» побудована на засадах, визначених внутрішнім Кодексом корпоративного управління, що слугує ключовим орієнтиром у взаємодії між органами управління та акціонерами.

Таблиця 2.1 – Основні види економічної діяльності ПрАТ «Суха Балка» [37]

Код згідно КВЕД-2010	Найменування виду діяльності
07.10	Добування залізних руд
46.72	Оптова торгівля металами та металевими рудами

Важливу роль у цьому процесі відіграє Наглядова рада, яка не лише представляє інтереси власників підприємства, а й виконує функцію стратегічного контролю за діяльністю компанії. Її склад формується шляхом відкритого голосування на Загальних зборах акціонерів, що забезпечує прозорість і легітимність ухвалених рішень. За результатами останніх зборів до складу Наглядової ради було обрано чотирьох членів, що відображено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Склад Наглядової ради ПрАТ «Суха Балка»

Член наглядової ради	Характеристика
Ярославський Олександр Владиленович	Акціонер ПрАТ «Суха Балка»
Александров Артем Володимирович	Представник акціонера Ярославського О.В.
Чорний Олександр Володимирович	Представник акціонера Ярославського О.В.
Ларіна Ольга Олександрівна	Представник акціонера Ярославського О.В.

Структуру власності ПрАТ «Суха Балка» представлено на рисунку 2.1.

Рисунок 2.1 – Структура власності у розрізі акціонерів ПрАТ «Суха Балка»

ПрАТ «Суха Балка» спеціалізується на видобутку залізної руди, основними видами якої є агломераційна та доменна. Мінеральна база підприємства представлена переважно високоякісними залізними рудами мартитового та гематитового складу. Їхні запаси розвідані на значних глибинах: до 2060 метрів у межах шахти «Ювілейна» та до 1500 метрів у полі шахти імені Фрунзе.

За результатами геологічних досліджень, сумарні ресурси цих шахт оцінюються приблизно у 75 млн. т.. Такий обсяг дає можливість підтримувати стабільний видобуток щонайменше протягом 25 років. Важливим показником є вміст заліза у товарній руді, який утримується на високому рівні - від 56% до 60%.

Окрім багатих залізних руд, підприємство має й значні поклади магнетитових кварцитів. Їхні прогнозні запаси перевищують 580 млн. т., що формує стратегічний резерв і дозволяє говорити про перспективу видобутку на декілька століть. Саме поєднання багатих руд із потужною базою кварцитів створює для «Сухой Балки» довгострокові гарантії стійкості та розвитку. У таблиці 2.3 наведено дані щодо обсягів виробництва продукції ПрАТ «Суха Балка».

Таблиця 2.3 – Обсяги виробництва продукції ПрАТ «Суха Балка» в 2023-2024 роках

Основний вид продукції	Обсяг виробництва, тис. т.					Темпи приросту, %			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021-2020	2022-2021	2023-2022	2024-2023
Товарна руда	2554	2700	1197	931	917	5,71	-55,67	-22,22	-1,50

У 2024 році ПрАТ «Суха Балка», що належить до промислової групи DCH, продемонструвало стабільні виробничі результати попри ряд викликів, зокрема проблеми з енергозабезпеченням і кадрові обмеження. За підсумками року обсяг видобутої сирової руди склав приблизно 1,002 млн. т., а випуск товарної продукції досяг 917 тис. т., що на 1,5 % менше у порівнянні з результатами 2023 року.

Основні послуги, пов'язані зі збутом продукції, включають транспортно-експедиторські та інспекторські, що стосуються визначення якості товарів.

ПрАТ «Суха Балка» має два виробничі підрозділи:

- шахта «Ювілейна»;
- шахта імені Фрунзе.

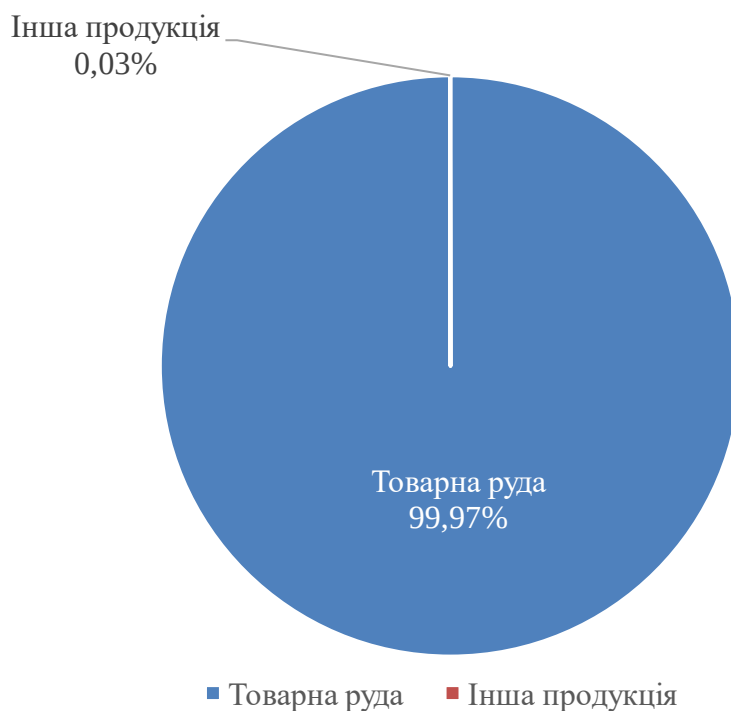

Рисунок 2.2 - Структура виробництва продукції ПрАТ «Суха Балка» в 2024 році

Шахта «Ювілейна» має потужність видобутку близько 2,25 млн. т. аглоруди на рік, тоді як шахта імені Фрунзе здатна забезпечувати ринок приблизно 1,05 млн. т. сировини щорічно. Обидві виробничі одиниці оснащені сучасними підземними бункерно-дробильними комплексами та наземними дробильно-сортувальними фабриками, що дозволяє підтримувати стабільний технологічний процес.

До складу ПрАТ «Суха Балка» також входить шахтобудівне управління, яке відповідає за проведення гірничо-капітальних робіт і будівельних заходів на

поверхні, а також сервісне управління, що забезпечує шахти необхідними матеріалами, комплектуючими та транспортними ресурсами.

Одним із викликів для компанії є зниження світових цін на залізорудну сировину, що супроводжується профіцитом продукту на глобальному ринку. За таких нестабільних умов ПрАТ «Суха Балка» забезпечує функціонування підприємства лише внутрішніми фінансовими ресурсами, повністю відмовляючись від залучення сторонніх інвестицій.

Інвестиційна стратегія компанії розділена на два напрямки: проекти, спрямовані на підвищення конкурентних переваг, та інвестиції у підтримку та оновлення основних фондів для забезпечення сталого розвитку. Поєднання інвестиційної активності з ініціативами щодо підвищення ефективності операційної діяльності та сприятливих ринкових умов дозволяє очікувати поліпшення фінансових результатів.

У 2024 році компанія планує продовжити дослідження і впровадження технологій виробництва продукції з підвищеним вмістом заліза до 64%, розширювати горизонти шахти «Ювілейна» та розпочати видобуток покладу «Дружба» із застосуванням самохідної техніки, що дозволить підвищити продуктивність і безпеку робіт.

Щодо фінансових аспектів, потенційні джерела концентрації кредитного ризику для ПрАТ «Суха Балка» включають готівкові кошти, дебіторську заборгованість та інші фінансові активи. Більшість грошових ресурсів та короткострокових депозитів компанія зберігає в надійних українських банках, що забезпечує стабільність фінансової діяльності та знижує ризик втрат через неплатоспроможність контрагентів.

Упродовж 2020 - 2024 років діяльність ПрАТ «Суха Балка» характеризується істотними коливаннями фінансово-економічних показників, що свідчить про вплив як внутрішніх виробничих чинників, так і зовнішньоекономічної ситуації в країні (таблиця 2.4).

Загальний обсяг активів підприємства мав тенденцію до зростання у 2021 році, досягнувши максимуму 8203921 тис. грн., проте в подальшому

спостерігається поступове скорочення, і у 2024 році активи зменшилися до 6509179 тис. грн..

Таблиця 2.4 – Фінансово-економічні показники діяльності ПрАТ «Суха Балка»

Показник	Рік				
	2020	2021	2022	2023	2024
Активи (капітал), тис.грн.	5475578	8203921	7414495	7052080	6509179
Власний капітал, тис.грн.	3565483	4579641	5285208	4567031	3242457
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	4229652	6730292	3022321	2923317	2320449
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	1830869	2388735	1387968	1612200	1600755
Чистий прибуток, тис.грн.	366802	1326460	487878	114837	-333856
Рентабельність активів, %	6,70	16,17	6,58	1,63	-5,13
Середня чисельність працівників, чол.	2991	2714	2287	1756	1350

Це може свідчити про зниження масштабів господарської діяльності та можливе виведення або знецінення частини активів (рисунок 2.3).

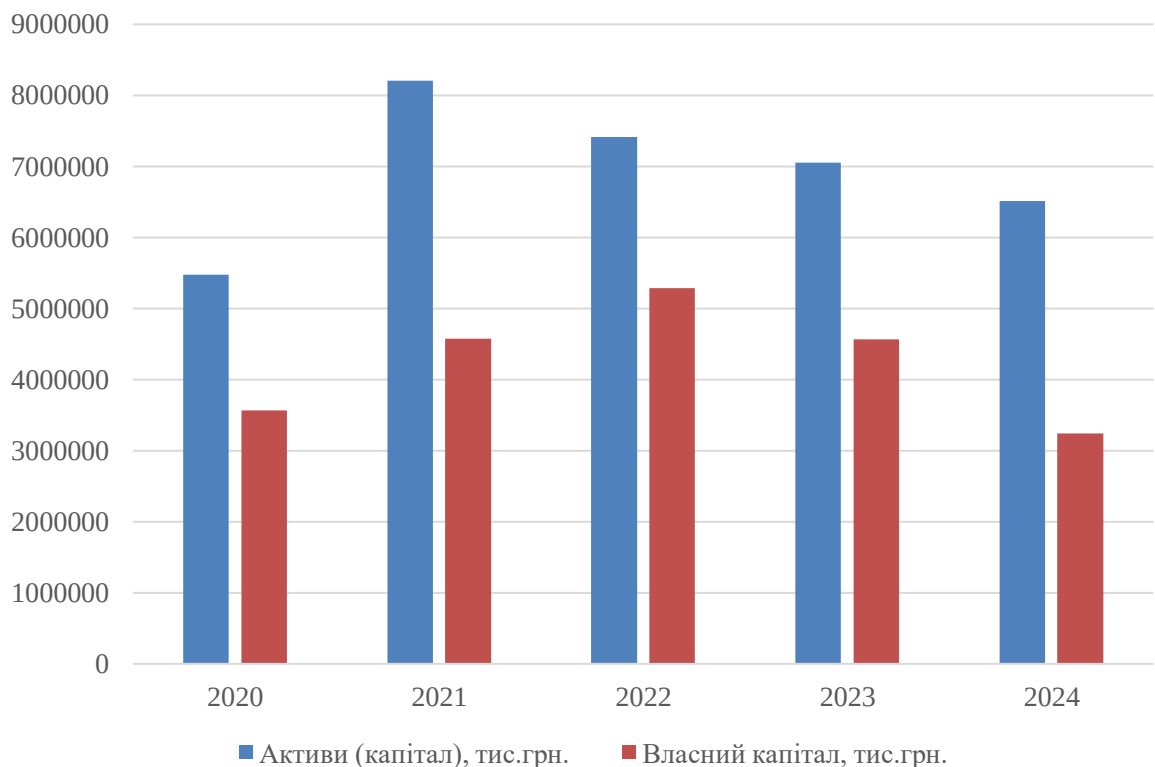

Рисунок 2.3 – Динаміка активів та власного капіталу ПрАТ «Суха Балка»

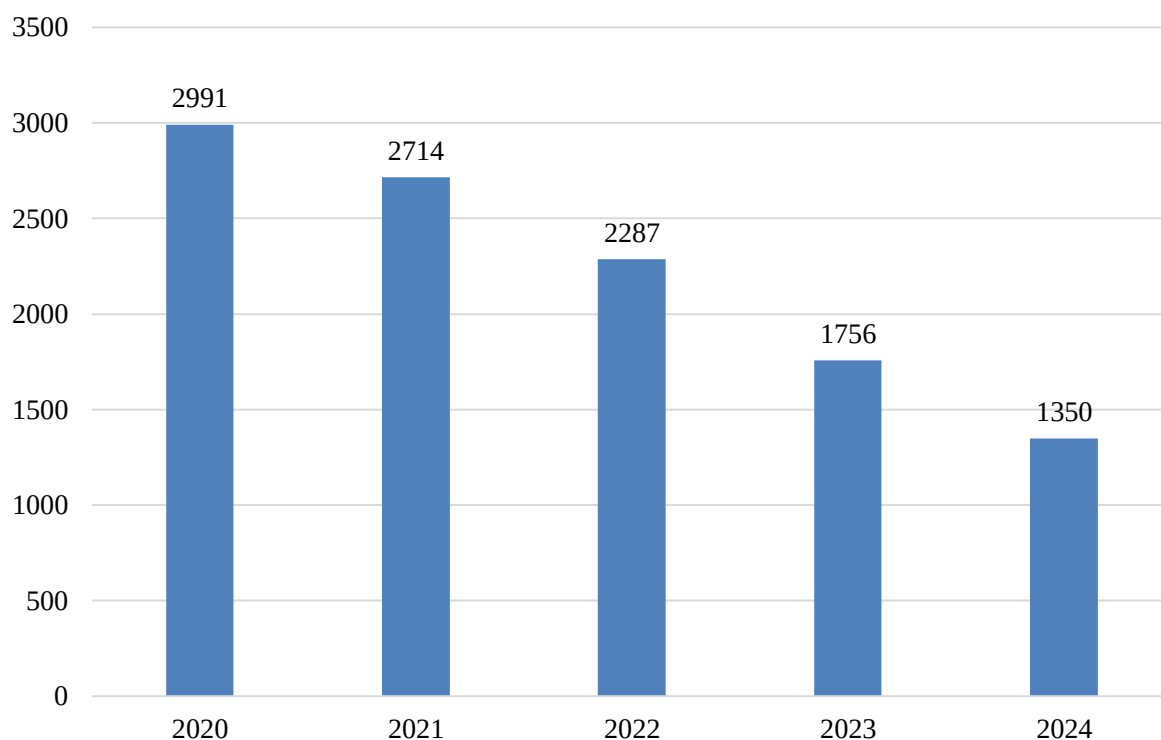
Власний капітал компанії постійно нарощувався аж до 2022 року, сягнувши максимуму в 5285208 тис. грн., проте в подальші періоди він різко зменшився, опустившись до 3242457 тис. грн. у 2024-му, що вказує на послаблення фінансової стабільності та скорочення накопичених прибутків.

Динаміка чистого доходу від продажу товарів повторює подібний патерн: після різкого підйому в 2021 році, коли обсяг реалізації досяг 6730292 тис. грн., надалі фіксується помітне зниження – до 2024 року значення впало більш ніж утричі від пікового рівня, становивши 2320449 тис. грн..

При цьому собівартість реалізованої продукції зменшувалася менш динамічно, що спричинило зниження загальної рентабельності.

Хоча в 2021 році прибутковість трималася на високому рівні, вже до 2023-го вона суттєво просіла, а в 2024-му підприємство понесло чистий збиток у сумі 333856 тис. грн.. Це, своєю чергою, спричинило негативну рентабельність активів, яка опустилася з 16,17 % у 2021 році до -5,13 % у 2024-му.

Погіршення фінансових показників супроводжується зменшенням штату працівників: від 2991 особи в 2020 році до 1350 у 2024-му (рисуюнок 2.4).

Рисуюнок 2.4 – Динаміка чисельності персоналу ПрАТ «Суха Балка»

Така тенденція може свідчити про оптимізацію витрат, але водночас вказує на звуження виробничих обсягів і можливе скорочення виробничих потужностей.

У цілому аналіз показує, що після фінансового підйому у 2021 році підприємство поступово втратило темпи розвитку, зіткнувшись із падінням доходів, зменшенням активів і капіталу, зниженням рентабельності та переходом до збиткової діяльності у 2024 році.

В наступному підрозділі кваліфікаційної магістерської роботи буде проведемо аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка».

2.2 Загальний аналіз фінансового стану ПрАТ «Суха Балка»

Загальний огляд фінансового стану ПрАТ «Суха Балка» допомагає оцінити підсумки його операційної діяльності, раціональність застосування ресурсів та ступінь фінансової стабільності в динаміці за попередні роки. Цей вид аналізу становить ключовий елемент у визначенні фінансової міцності компанії. Вивчення фінансового стану ПрАТ «Суха Балка» за період 2020–2024 років дасть можливість ідентифікувати основні фактори, що вплинули на його фінансову надійність, виділити як сприятливі, так і несприятливі тренди розвитку, а також намітити напрямки для подальшого покращення фінансово-господарських процесів підприємства.

Аналіз фінансового стану компанії проводиться крок за кроком за ключовими групами індикаторів, що забезпечує всебічну оцінку всіх сторін її функціонування. Початковим кроком є оцінка ліквідності, яка фокусується на здатності підприємства вчасно розраховуватися за своїми короткостроковими зобов'язаннями. Для цього обчислюються коефіцієнти загальної, проміжної та миттєвої ліквідності, які ілюструють, наскільки дієво компанія може погашати поточні борги завдяки оборотним активам (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 – Аналіз показників ліквідності ПрАТ «Суха Балка»

Показник	Рік					Відхилення			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021-2020	2022-2021	2023-2022	2024-2023
Коефіцієнт поточної ліквідності	3,34	2,29	5,25	3,42	2,12	-1,04	2,95	-1,83	-1,30
Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,15	2,16	4,51	3,05	1,93	-0,99	2,35	-1,46	-1,11
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	2,76	2,00	4,20	2,92	1,85	-0,76	2,20	-1,28	-1,08

Аналіз динаміки показників ліквідності ПрАТ «Суха Балка» за 2020–2024 роки свідчить про суттєві коливання рівня платоспроможності підприємства (рисунок 2.5).

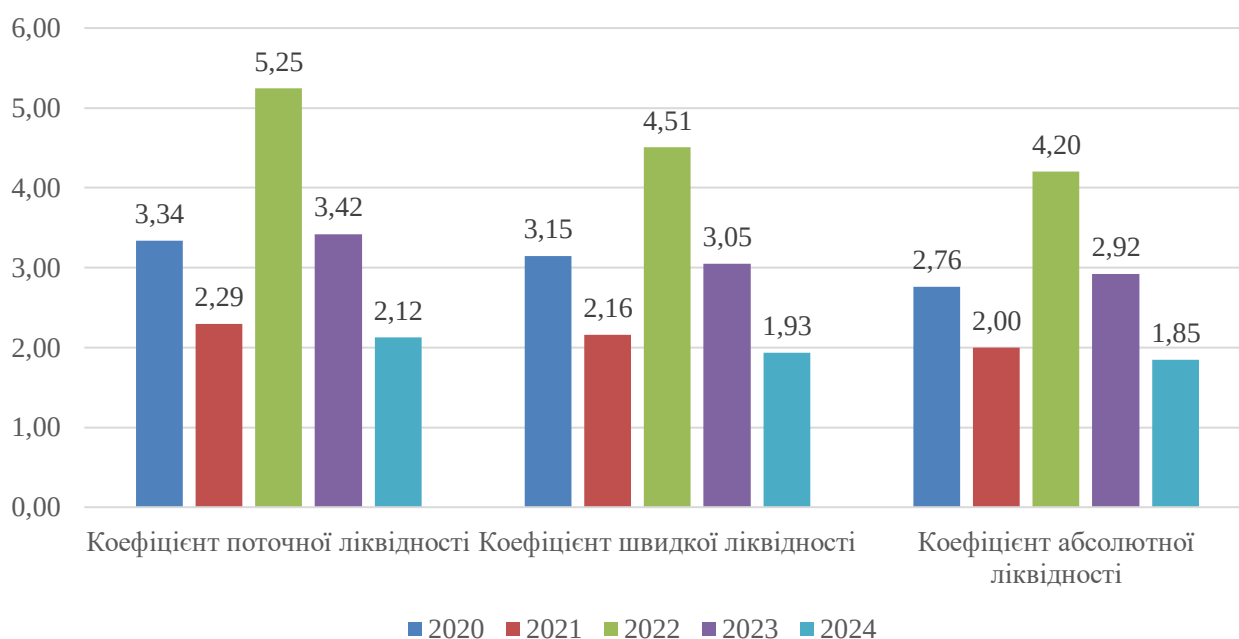

Рисунок 2.5 – Динаміка ліквідності ПрАТ «Суха Балка»

У 2020 році компанія вирізнялася високими рівнями всіх індикаторів ліквідності: коефіцієнт загальної ліквідності сягав 3,34, проміжної – 3,15, а миттєвої – 2,76, що вказує на суттєвий резерв оборотних активів і можливість швидко гасити поточні зобов’язання. Однак у 2021 році зафіксовано помітне падіння всіх показників: загальна ліквідність опустилася до 2,29, проміжна – до

2,16, миттєва – до 2,00. Це може свідчити про зростання об'ємів короткострокових зобов'язань чи зменшення найбільш мобільних активів, що, ймовірно, пов'язано з інтенсифікацією виробничих процесів або інвестиційними вкладеннями.

У 2022 році підприємство показало істотне посилення фінансової стійкості – всі коефіцієнти ліквідності значно піднялися: загальна ліквідність досягла 5,25, проміжна – 4,51, а миттєва – 4,20. Така тенденція говорить про накопичення грошових ресурсів або скорочення поточних зобов'язань, що могло стати результатом зменшення використання позикових коштів чи приросту прибутків компанії. Водночас у 2023 році помічено зниження індикаторів: загальна ліквідність зменшилася до 3,42, проміжна – до 3,05, а миттєва – до 2,92, що вказує на часткове витрачання оборотних активів або нарощування короткострокових боргів.

У 2024 році зафіксовано подальше погіршення всіх показників до значень, нижчих навіть за рівень 2021 року: коефіцієнт загальної ліквідності становить 2,12, проміжної – 1,93, миттєвої – 1,85. Це сигналізує про скорочення запасу ліквідності та можливе ослаблення платоспроможності підприємства.

В цілому за п'ятирічний інтервал ПрАТ «Суха Балка» виявило схильність до нестабільності в керуванні оборотними активами: після стрімкого підйому ліквідності у 2022 році спостерігається поступове її падіння, що може бути маркером зростання фінансових ризиків і потреби в удосконаленні балансу активів та зобов'язань.

Наступним кроком аналізу фінансового стану є оцінка операційної ефективності, яка відображає темпи обороту капіталу та продуктивність використання ресурсів. Розглядається оборотність активів, запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості, що допомагає зрозуміти, наскільки розумно підприємство організовує свої фінансові цикли (таблиця 2.6).

Протягом 2020–2024 років фінансово-господарські метрики ПрАТ «Суха Балка» зазнали значних варіацій, що вказує на зниження продуктивності активів і сповільнення операційної динаміки підприємства.

Таблиця 2.6 – Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Суха Балка»

Показники	Рік					Відхилення			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021-2020	2022-2021	2023-2022	2024-2023
Коефіцієнт оборотності активів	0,77	0,98	0,39	0,40	0,34	0,21	-0,60	0,02	-0,06
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,58	1,67	0,58	0,58	0,48	0,09	-1,09	0,00	-0,10
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	11,22	6,04	2,52	3,72	1,87	-5,19	-3,52	1,20	-1,86
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	13,59	19,65	9,06	12,31	12,35	6,06	-10,59	3,25	0,04
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	27	19	40	30	30	-8,29	21,71	-10,64	-0,10
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	33	60	145	98	196	27,94	84,34	-46,80	97,62
Фондовіддача	1,12	2,17	1,23	1,13	0,87	1,05	-0,95	-0,09	-0,26
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,19	1,65	0,61	0,59	0,59	0,47	-1,04	-0,02	0,00
Коефіцієнт оборотності готової продукції	60,97	47,49	7,51	5,93	6,62	-13,47	-39,99	-1,58	0,70
Строк реалізації готової продукції	5,99	7,69	48,62	61,59	55,12	1,70	40,94	12,97	-6,47

Коефіцієнт оборотності сукупних активів, що показує, наскільки швидко активи компанії перетворюються на реальну виручку, за чотири роки суттєво просів - з 0,77 рази у 2020-му до лише 0,34 рази у 2024-му. Така динаміка красномовно свідчить: майно підприємства працює дедалі менш ефективно, а

обсяги реалізації вже явно не встигають за накопиченими активами. Те саме, лише ще виразніше, видно по оборотності оборотних коштів: після короточасного підйому до 1,67 у 2021 році показник обвалився до 0,48 у 2024-му, що говорить про серйозне сповільнення обігу грошей у поточній діяльності та підвищує ризики з ліквідністю.

Особливо тривожним виглядає поведінка коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості. Він поведився як американські гірки: з 11,22 у 2020-му різко впав до 2,52 у 2022-му, трохи відігрався до 3,72 у 2023-му, але у 2024-му знову скотився до 1,87. Простіше кажучи, підприємство стало розраховуватися з постачальниками значно повільніше - термін погашення кредиторки зріс з комфортних 33 днів у 2020-му до майже 200 днів (196) у 2024-му. Це класичний сигнал погіршення платоспроможності та зростання залежності від «чужих» грошей.

На тлі цього дебіторська заборгованість виглядає відносно дисциплінованою: хоча пік 2021 року (19,65 обороту) вже позаду, у 2022–2024 роках коефіцієнт тримається біля позначки 12 разів, а середній термін інкасації стабільно становить близько 30 днів. Тобто з покупцями підприємство поки що тримає ситуацію під контролем, навіть коли загальний темп обігу капіталу падає.

Фондовіддача основних засобів за три роки зменшилась більш ніж удвічі - з 2,17 у 2021-му до 0,87 у 2024-му. Виробничі потужності явно простоюють або використовуються вкрай неефективно, що майже напевно відображає падіння обсягів випуску. Аналогічно поводить і оборотність власного капіталу: з 1,65 у 2021-му до 0,59 у 2024-му - власники отримують дедалі менше виручки на кожну вкладену ними гривню.

Найдраматичніша картина - у запасах готової продукції. Коефіцієнт оборотності впав майже вдсятеро: з 60,97 у 2020-му до 6,62 у 2024-му. На складах накопичуються тони нереалізованої продукції, а середній термін її продажу зріс з менш ніж 6 днів до 55 днів. Це може вказувати як на різке падіння попиту, так і на серйозні проблеми зі збутом чи навіть на перевиробництво, коли планували «на світле майбутнє», а реальність виявилася зовсім іншою.

Підсумовуючи, фінансова картина ПрАТ «Суша Балка» за 2020–2024 роки демонструє стійке зниження ефективності практично за всіма напрямками: активи обертаються повільніше, зобов'язання погашаються довше, ресурси (як власні, так і залучені) приносять дедалі меншу віддачу. Причини можуть бути комплексними - від зовнішнього тиску (падіння ринків, зростання собівартості) до внутрішніх управлінських прорахунків у плануванні виробництва, продажів і фінансових потоків.

Третій етап аналізу присвячений детальному дослідженню майнового стану ПрАТ «Суша Балка» (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7 – Аналіз майнового стану ПрАТ «Суша Балка»

Показники	Рік					Відхилення			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021-2020	2022-2021	2023-2022	2024-2023
Частка основних засобів в активах	0,17	0,25	0,24	0,22	0,20	0,08	-0,01	-0,01	-0,02
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,75	0,16	0,30	0,41	0,52	-0,59	0,14	0,11	0,11
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,04	0,06	0,06	0,05	0,05	0,02	0,00	0,00	0,00
Коефіцієнт вибуття основних засобів	76,15	0,02	0,03	0,03	0,03	-76,13	0,01	0,00	0,00

Протягом 2020–2024 років структура активів і стан основних засобів ПрАТ «Суша Балка» зазнали помітних трансформацій, які чітко відображаються у змінах ключових фінансово-економічних коефіцієнтів.

Частка основних засобів в загальних активах підприємства у 2020 році становила лише 0,17. У 2021 році цей показник різко зріс до 0,25 (збільшення на 0,08 п.п., або +47,1 %), що, найімовірніше, було спричинено суттєвою переоцінкою чи введенням нових об'єктів. Проте вже з 2022 року почалося поступове зниження: 0,24 (–4 % порівняно з попереднім роком), 0,22 у 2023 році (–8,3 %) та 0,20 у 2024 році (ще –9,1 %). Таким чином, за п'ять років частка основних засобів скоротилася на 0,05 п.п., тобто майже на 29,4 %. Це може

свідчити або про недостатній обсяг інвестицій у необоротні активи, або про свідоме зміщення акценту на зростання оборотних коштів.

Динаміка коефіцієнта зносу основних засобів виглядає діаметрально протилежною. У 2020 році він досягав 0,75 - досить високого рівня, типового для підприємств із застарілим обладнанням. У 2021 році показник різко впав до 0,16 (–78,7 %), що майже напевно було наслідком масштабної переоцінки або значного оновлення парку техніки. Починаючи з 2022 року знос знову почав зростати: 0,30 (+87,5 %), 0,41 у 2023 році (+36,7 %) та 0,52 у 2024 році (+26,8 %). Хоча за весь період коефіцієнт все ще лишається на 0,23 п.п. нижчим, ніж у 2020 році, чітко простежується стійка тенденція до поступового фізичного старіння основних засобів після одноразового «омолодження» у 2021-му.

Коефіцієнт оновлення основних засобів протягом аналізованого періоду залишався доволі стриманим і не демонстрував ознак активної інвестиційної політики. У 2020 році він становив 0,04, у 2021–2022 роках піднявся до 0,06 (+50 %), але вже у 2023–2024 роках знизився до 0,05 (–16,7 %). Така помірна та нестійка динаміка свідчить про недостатні темпи заміни і модернізації виробничого обладнання в останні роки.

Коефіцієнт вибуття у 2020 році сягнув аномальних 76,15 - значення, яке важко пояснити інакше, ніж масовою ліквідацією чи списанням застарілих об'єктів під час переоцінки. Починаючи з 2021 року показник нормалізувався і коливався в межах 0,02–0,03, що вказує на повернення до стабільного та контрольованого процесу вибуття основних засобів.

Отже, за період 2020 - 2024 років у ПрАТ «Суша Балка» спостерігається зменшення питомої ваги основних засобів в активах, поступове наростання їх фізичного зносу після одноразового значного покращення у 2021 році та загалом невисокі й нестабільні темпи оновлення. Така ситуація сигналізує про потребу активізувати інвестиційну діяльність, спрямовану на модернізацію виробничої бази, інакше в середньостроковій перспективі це може негативно позначитися на конкурентоспроможності та ефективності підприємства.

Таблиця 2.8 – Аналіз показників рентабельності ПрАТ «Суха Балка»

Показники	Рік					Відхилення			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021-2020	2022-2021	2023-2022	2024-2023
Рентабельність діяльності підприємства	8,67	19,71	16,14	3,93	-14,39	11,04	-3,57	-12,21	-18,32
Рентабельність активів	6,70	16,17	6,58	1,63	-5,13	9,47	-9,59	-4,95	-6,76
Рентабельність власного капіталу	10,29	28,96	9,23	2,51	-10,30	18,68	-19,73	-6,72	-12,81
Рентабельність оборотних активів	13,66	24,58	9,58	2,29	-7,14	10,92	-15,00	-7,29	-9,43
Рентабельність реалізованої продукції	20,03	55,53	35,15	7,12	-20,86	35,50	-20,38	-28,03	-27,98
Рентабельність операційної діяльності підприємства	14,92	41,14	19,93	4,15	-13,26	26,21	-21,20	-15,78	-17,41

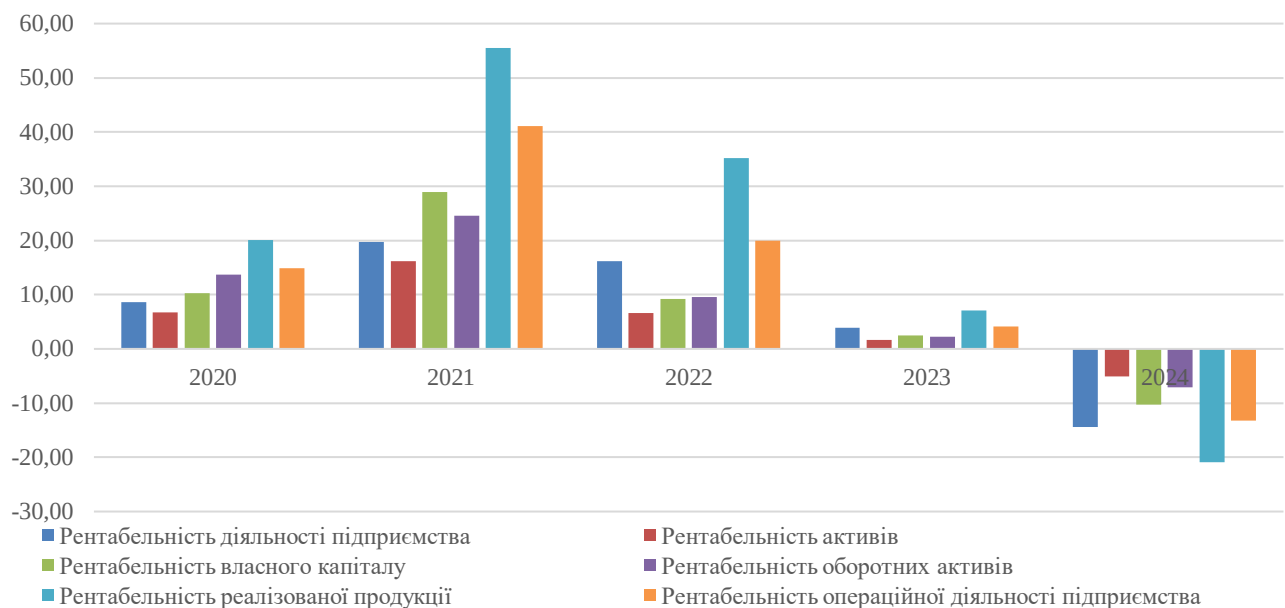

Рисунок 2.6 – Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Суха Балка»

Четвертий етап присвячений дослідженню показників рентабельності, які визначають ефективність діяльності підприємства з погляду отримання прибутку. Аналізуються рентабельність активів, власного капіталу, продукції та

продажів, що дозволяє оцінити загальну економічну результативність (таблиця 2.8, рисунок 2.6).

Дослідження фінансових показників свідчить про виражену нестабільність рентабельності підприємства за останні п'ять років із чітко окресленою негативною тенденцією, що особливо посилилася у 2023–2024 роках.

Рентабельність операційної діяльності у 2020 році перебувала на рівні 8,67%. Уже в 2021-му вона різко зросла до 19,71%, демонструючи високоефективне використання наявних ресурсів і значне покращення фінансових результатів. Проте далі ситуація погіршувалася: у 2022 році показник знизився до 16,14%, у 2023-му обвалився майже вчетверо - до 3,93%, а в 2024 році перейшов у від'ємну зону, склавши -14,39%. Така динаміка є свідченням переходу підприємства від прибутковості до стійкої збитковості.

Аналогічну картину демонструє рентабельність активів. Із 6,70% у 2020 році вона піднялася до піку 16,17% у 2021-му, після чого почалося стрімке падіння: 6,58% у 2022-му, лише 1,63% у 2023-му та від'ємні -5,13% у 2024 році. Це вказує на прогресуюче зниження ефективності використання всього майна підприємства.

Рентабельність власного капіталу досягла максимуму в 2021 році - 28,96%, що було привабливим для акціонерів. Однак далі показник різко погіршувався і в 2024 році сягнув -10,30%, фактично відображаючи прямі збитки власників.

Рентабельність оборотних активів також мала яскраво виражений пік у 2021 році (24,58%), після чого поступово знижувалася: 9,58% у 2022-му, 2,29% у 2023-му та -7,14% у 2024 році, сигналізуючи про суттєве падіння ефективності управління обіговими коштами.

Найбільш драматичні коливання спостерігалися за рентабельністю реалізованої продукції: від 20,03% у 2020 році до вражаючих 55,53% у 2021-му, потім 35,15% у 2022-му, різке падіння до 7,12% у 2023-му і глибоко від'ємне значення -20,86% у 2024 році. Це означає, що продукція підприємства фактично перестала приносити прибуток.

Рентабельність операційної діяльності після рекордних 41,14% у 2021 році також різко знизилася: до 19,93% у 2022-му, 4,15% у 2023-му та -13,26% у 2024 році, підкреслюючи критичне погіршення операційної ефективності та загального фінансового стану.

Отже, динаміка всіх ключових показників рентабельності чітко поділяє досліджуваний період на фазу високої ефективності у 2021 році та фазу глибокого спаду у 2023–2024 роках. Така ситуація вимагає ретельного з'ясування причин збитковості й негайного розроблення комплексу заходів для фінансового оздоровлення.

Наступним кроком є детальний розгляд фінансових результатів діяльності ПрАТ «Суха Балка» (таблиця 2.9).

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Суха Балка» за 2020–2024 роки показує значні коливання як дохідної, так і витратної частини, що в кінцевому підсумку призвело до суттєвого зниження прибутковості. Чистий дохід від реалізації продукції у 2020 році становив 4 229 652 тис. грн. і досяг свого історичного максимуму у 2021 році - 6 730 292 тис. грн. (приріст приблизно на 59%). Проте вже у 2022 році відбувся різкий обвал до 3 022 321 тис. грн., а подальше зниження тривало й надалі: у 2023–2024 роках дохід продовжував скорочуватися, досягнувши у 2024 році лише 2 320 449 тис. грн.. Така тенденція відображає серйозні проблеми з обсягами реалізації та загальну нестабільність основної діяльності.

Інші операційні доходи залишалися другорядними, хоча у 2022–2023 роках тимчасово зросли до 188 763 тис. грн. та 151 454 тис. грн. відповідно, а у 2024-му знову впали до мізерних 5 348 тис. грн.. Дохід від участі в капіталі та інші фінансові доходи протягом усього періоду або були нульовими, або коливалися в широкому діапазоні (від 8 583 тис. грн. у 2024 році до 360 715 тис. грн. у 2021-му), що підкреслює відсутність стабільних пасивних джерел надходжень.

Собівартість реалізованої продукції виявилася дещо стійкішою, хоча також зазнавала помітних коливань: 1 830 869 тис. грн. у 2020 році, зростання до 2 388 735 тис. грн. у 2021-му та різке зниження до 1 387 968 тис. грн. у 2022 році.

Таблиця 2.9 – Динаміка фінансових результатів ПрАТ «Суха Балка»

Показник	Рік					Темп приросту, %			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021-2020	2022-2021	2023-2022	2024-2023
Чистий дохід від реалізації продукції	4229652	6730292	3022321	2923317	2320449	59,12	-55,09	-3,28	-20,62
Інші операційні доходи	64810	4536	188763	151454	5348	-93,00	4061,44	-19,76	-96,47
Інші фінансові доходи	84583	360715	83081	60025	7632	326,46	-76,97	-27,75	-87,29
Собівартість реалізованої продукції	1830869	2388735	1387968	1612200	1600755	30,47	-41,90	16,16	-0,71
Адміністративні витрати	67047	82367	64891	80348	89069	22,85	-21,22	23,82	10,85
Витрати на збут	472123	660015	910365	898790	756922	39,80	37,93	-1,27	-15,78
Інші операційні витрати	87596	93194	84162	172802	71935	6,39	-9,69	105,32	-58,37
Фінансові витрати	711990	177950	251748	230544	220845	-75,01	41,47	-8,42	-4,21
Інші витрати	759073	2075630	0	0	0	173,44	-100,00	0,00	0,00
Валовий прибуток	2398783	4341557	1634353	1311117	719694	80,99	-62,36	-19,78	-45,11
Прибуток від операційної діяльності	1836827	3510517	763698	310631	-192884	91,12	-78,25	-59,33	-162,09
Прибуток до оподаткування	450347	1617652	595031	140112	-406097	259,20	-63,22	-76,45	-389,84
Чистий прибуток	366802	1326460	487878	114837	-333856	261,63	-63,22	-76,46	-390,72

Протягом 2023–2024 років собівартість продукції утримувалася на досить стабільному рівні - 1 612 200 тис. грн. у 2023-му та 1 600 755 тис. грн. у 2024-му, коливаючись у межах кількох відсотків. Адміністративні витрати демонстрували стійку, хоч і не різку тенденцію до зростання: з 67 047 тис. грн. у 2020 році вони поступово піднялися до 89 069 тис. грн. у 2024-му, відображаючи природне збільшення витрат на утримання управлінського апарату та супутніх функцій.

Витрати на збут досягли свого піку у 2022 році (910 365 тис. грн.), після чого почали знижуватися і у 2024-му склали 756 922 тис. грн. - це може вказувати на оптимізацію каналів збуту або зменшення маркетингової активності. Інші операційні витрати загалом залишалися відносно помірними, проте у 2023 році стався помітний стрибок до 172 802 тис. грн., який суттєво позначився на кінцевому прибутку від основної операційної діяльності підприємства.

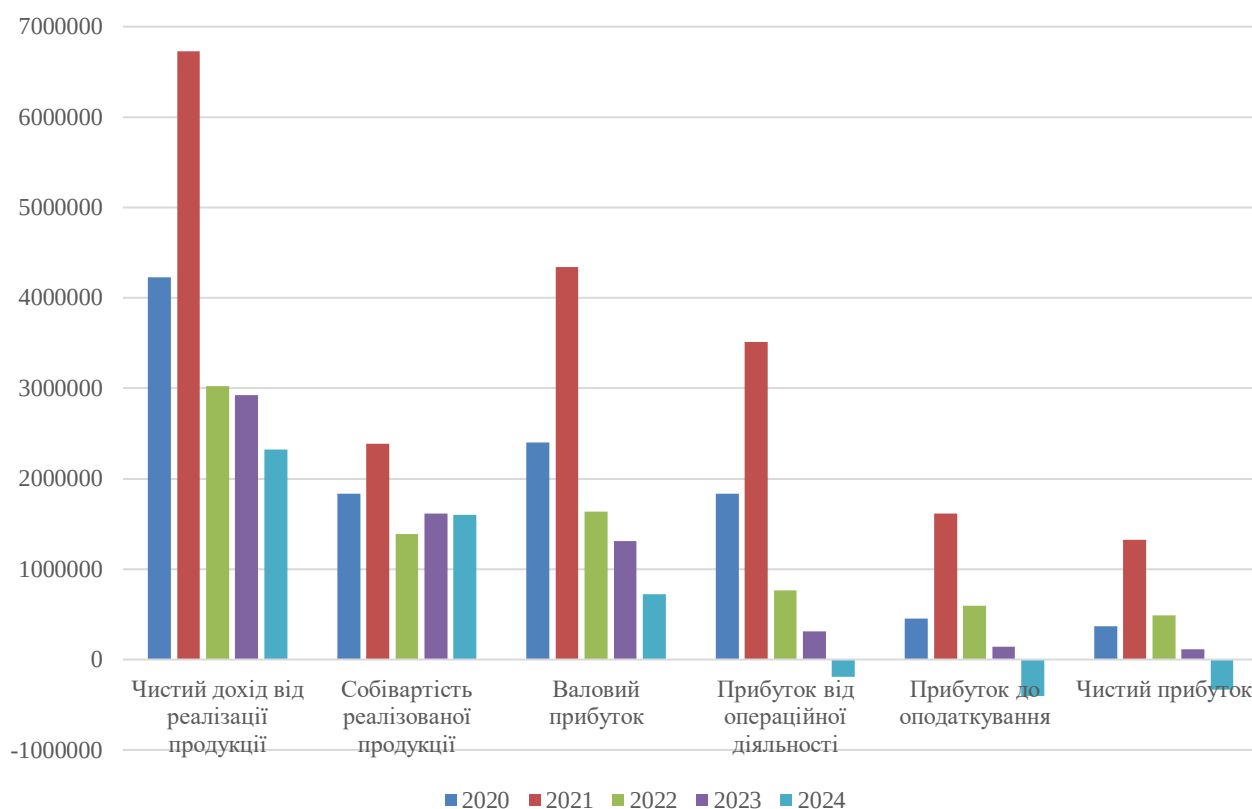

Рисунок 2.7 – Динаміка фінансових результатів ПрАТ «Суха Балка»

Фінансові витрати ПрАТ «Суха Балка» за аналізований період демонстрували значну мінливість: від різкого піку в 711 990 тис. грн. за 2020 рік вони скоротилися до 177 950 тис. грн. у 2021 році, після чого спостерігалася

тенденція до поступового зниження до 220 845 тис. грн.. станом на 2024 рік. Критичний тиск на фінансові результати був зумовлений насамперед іншими витратами, які в 2020 та 2021 роках досягли аномально високих рівнів – 759 073 тис. грн.. та 2 075 630 тис. грн.. відповідно. Проте, починаючи з 2022 року, ця стаття витрат була практично повністю відсутня.

Валовий прибуток, будучи основним індикатором співвідношення доходів і собівартості, досяг найвищої позначки у 2021 році – 4 341 557 тис. грн.. Однак надалі відбулося різке падіння цього показника: у 2022 році він скоротився до 1 634 353 тис. грн., а в період 2023–2024 років продовжив знижуватися, опустившись до 719 694 тис. грн.. Ще більш тривожну динаміку виявляє прибуток від операційної діяльності: після рекордних 3 510 517 тис. грн.. у 2021 році вже у 2023 році він перейшов у від’ємну зону, а за підсумками 2024 року склав -192 884 тис. грн., що безпосередньо свідчить про збитковість основної діяльності підприємства.

Схожа тенденція характерна й для прибутку до оподаткування та чистого прибутку. Якщо у 2021 році чистий прибуток становив 1 326 460 тис. грн., то вже у 2024 році підприємство зазнало чистого збитку в розмірі -333 856 тис. грн.. Отже, протягом досліджуваного періоду ПрАТ «Суха Балка» зазнавало суттєвих флуктуацій у формуванні доходів і витрат, що в підсумку призвело до дестабілізації фінансового стану та різкого погіршення прибутковості, особливо вираженого у 2023–2024 роках.

Завершальним етапом дослідження є синтез отриманих результатів та формулювання інтегрованого висновку щодо фінансового стану підприємства.

Отже, проведений аналіз дозволяє констатувати, що ліквідність ПрАТ «Суха Балка» протягом усього періоду перебувала під значним тиском через скорочення чистого доходу та нестійкість оборотних активів, що створило реальні ризики втрати платоспроможності в короткостроковій перспективі. Ділова активність відрізнялася високою мінливістю: обсяги реалізації та операційні доходи зазнали різкого спаду після 2021 року, що може свідчити про неефективне використання ресурсів або вплив зовнішніх ринкових чи сезонних

чинників. Майновий стан підприємства також залишався напруженим, оскільки збитки, отримані в останні роки, суттєво підбивають обсяг накопиченого капіталу та довгострокову платоспроможність. Рентабельність діяльності зазнала значного погіршення: валовий і чистий прибуток неухильно знижувалися після 2021 року, а у 2024 році підприємство і зовсім збитковим, що вказує на недостатню ефективність операційної діяльності та неможливість повного покриття витрат доходами. Загалом, фінансові результати підприємства відображають значну нестабільність: період високої прибутковості у 2021 році швидко змінився глибоким спадом, що вказує на загрозу фінансовій стійкості та гостру потребу в розробці стратегічних заходів, спрямованих на стабілізацію грошових потоків, оптимізацію витрат і відновлення рівня рентабельності.

2.3 Оцінка фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»

Фінансова стійкість виступає фундаментальною передумовою стабільного функціонування суб'єкта господарювання, оскільки саме вона визначає його спроможність до безперебійної операційної діяльності, своєчасного виконання платіжних зобов'язань та протидії зовнішнім та внутрішнім загрозам у довготерміновому горизонті. Для ПрАТ «Суха Балка» моніторинг фінансової стійкості набуває критичної актуальності в контексті волатильності ринкового середовища та непередбачуваних коливань у збуті. У межах даного розділу здійснено комплексне дослідження ключових індикаторів, що відображають стан ліквідності, структуру джерел капіталу, рівень платоспроможності та фінансової автономії підприємства, що в подальшому дає змогу об'єктивно оцінити його потенціал для підтримання стабільної та мінімально-ризикової господарської активності.

У таблиці 2.10 подано динаміку розрахованих показників фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» за період з 2020 по 2024 роки.

Результати дослідження індикаторів фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» засвідчують значну мінливість у структурі капіталу та рівні ліквідності упродовж 2020–2024 років. Коефіцієнт автономії зазнав суттєвих коливань: після спаду з 0,65 у 2020 році до 0,56 у 2021 році спостерігався різкий стрибок до 0,71 у 2022 році, за яким послідувало повторне зниження - до 0,65 у 2023 році та до мінімуму в 0,50 у 2024 році. Така картина вказує на поступове нарощування частки позикових коштів, що, ймовірно, було обумовлено необхідністю фінансування розширення оборотних активів та інвестиційних програм, і, як закономірний результат - послаблення фінансової самостійності підприємства станом на 2024 рік.

Таблиця 2.10 – Аналіз показників фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»

Показник	Рік					Відхилення			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021-2020	2022-2021	2023-2022	2024-2023
Коефіцієнт автономії	0,65	0,56	0,71	0,65	0,50	-0,09	0,15	-0,07	-0,15
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,85	0,71	0,87	0,79	0,66	-0,14	0,16	-0,08	-0,13
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,53	0,66	0,78	0,78	0,76	0,14	0,12	0,00	-0,01
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,35	0,44	0,29	0,35	0,50	0,09	-0,15	0,07	0,15
Коефіцієнт фінансування	0,54	0,79	0,40	0,54	1,01	0,26	-0,39	0,14	0,46
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,70	0,56	0,81	0,71	0,53	-0,14	0,25	-0,10	-0,18
Чистий оборотний капітал, тис. грн..	1880670	3044268	4122611	3554606	2475063	1163598	1078343	-568005	-1079543

Коефіцієнт фінансової стійкості демонструє суттєву мінливість протягом аналізованого періоду, що свідчить про нестабільність структури капіталу підприємства та нерівномірний вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на його фінансову незалежність. У 2020 році показник становив 0,85, що вказувало на високий рівень забезпеченості активів стабільними джерелами фінансування. Проте вже у 2021 році він знизився до 0,71 (–0,14), що було наслідком погіршення ринкової кон'юнктури та зростання обсягу поточних зобов'язань порівняно з власним капіталом.

У 2022 році показник різко зріс до 0,87 (+0,16), відображаючи тимчасове зміцнення капітальної бази підприємства, можливо через скорочення короткострокових зобов'язань або збільшення частки власного капіталу. Це був найкращий результат за період, який свідчив про відновлення рівня фінансової незалежності. Однак уже у 2023 році коефіцієнт знову зменшився до 0,79 (–0,08). Таке зниження відображає початок впливу негативних тенденцій – зменшення доходів від реалізації, зростання витрат та погіршення умов на ринку залізорудної продукції.

Найбільш відчутний спад спостерігається у 2024 році, коли показник знизився до 0,66 (–0,13). Це є прямим наслідком значного скорочення власного капіталу через отримані збитки та загальне ускладнення фінансового стану підприємства. Показник сягнув найнижчого значення за п'ять років, що сигналізує про підвищення ризиків платоспроможності у довгостроковій перспективі.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу протягом періоду має позитивну тенденцію, зростаючи з 0,53 у 2020 році до 0,78 у 2022 та 2023 роках, після чого незначно зменшився до 0,76 у 2024 році. Зростання цього показника пов'язане з підвищенням частки оборотних активів, що фінансуються власним капіталом, що дозволяло підприємству більш гнучко реагувати на потреби у короткострокових ресурсах. Невелике зниження у 2024 році стало наслідком збільшення позикових зобов'язань, що обмежило можливості маневру власними засобами.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу змінювався у протилежному напрямку до автономії: після зростання з 0,35 у 2020 році до 0,44 у 2021 році він різко знизився до 0,29 у 2022 році, потім зріс до 0,35 у 2023 році та досяг максимального значення 0,50 у 2024 році. Такі коливання свідчать про те, що у 2022 році підприємство скоротило залучене фінансування, ймовірно, шляхом погашення короткострокових кредитів, а у 2024 році для покриття дефіциту власних оборотних засобів довелося знову залучати додаткові ресурси.

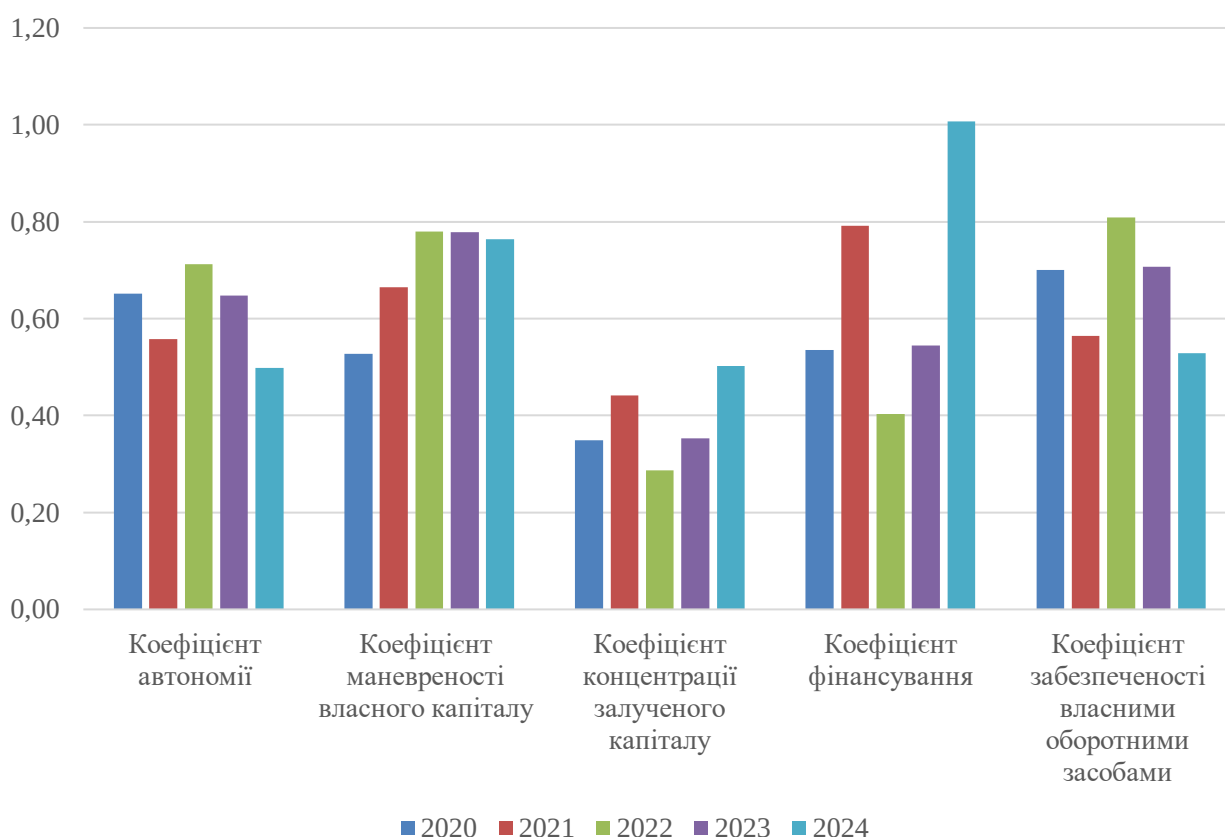

Рисунок 2.8 – Динаміка показників фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»

Динаміка коефіцієнта фінансування за останні п'ять років відображає значну волатильність. Після значення 0,54 у 2020 році спостерігався різкий стрибок до 0,79 у 2021 році, за яким послідувало глибоке зниження до 0,40 у 2022 році. Ситуація частково стабілізувалася у 2023 році, коли показник повернувся до рівня 0,54, але вже у 2024 році він уперше перевищив одиницю, досягнувши

1,01. Цей останній рік став переломним: обсяг залученого капіталу перевищив власний, що знаходить пряме відображення в паралельному зниженні коефіцієнта автономії та вказує на посилення фінансової залежності та супутніх ризиків. Зростання 2021 року було обумовлено активним залученням коштів для фінансування інвестиційних програм та розширення виробничих потужностей, тоді як різке падіння 2022 року пов'язане з етапом часткового погашення взятих зобов'язань.

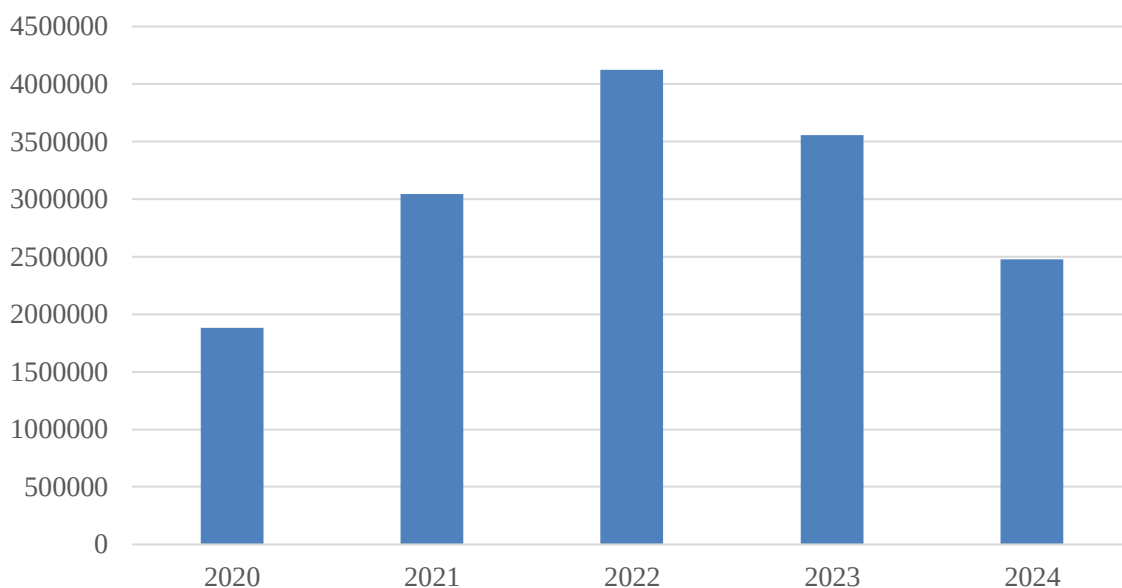

Рисунок 2.9 – Динаміка чистого оборотного капіталу ПрАТ «Суха Балка»

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами також пройшов через період нестійкості. Після зниження з 0,70 (2020) до 0,56 (2021) він продемонстрував значне відновлення до 0,81 у 2022 році. Однак ця позитивна тенденція виявилася тимчасовою: у 2023 році значення скоротилося до 0,71, а у 2024 році опустилося до 0,53. Така траєкторія наочно ілюструє причинно-наслідкові зв'язки між станом чистого оборотного капіталу та обсягом власних коштів. Зокрема, пік 2022 року був наслідком їх суттєвого поповнення, тоді як критичне зниження наприкінці аналізованого періоду (2024) стало результатом двох одночасних процесів: скорочення власних оборотних ресурсів та інтенсифікації політики позикового фінансування.

Аналіз динаміки чистого оборотного капіталу ПрАТ «Суха Балка» виявляє суттєві структурні зрушення. Порівняно з 2020 роком, у 2021 році спостерігався різкий стрибок показника на 61,7%, що дозволило йому досягти позначки в 3 044 268 тис. грн.. Наступного року позитивна тенденція збереглася, але темпи приросту дещо сповільнилися до 35,5%, у результаті чого капітал сягнув 4 122 611 тис. грн.. (рисунок 2.9). Проте, починаючи з 2023 року, ситуація кардинально змінилася: зафіксовано скорочення на 13,8% до 3 554 606 тис. грн., а в 2024 році відбулося ще більш різке падіння – на 30,4% до 2 475 063 тис. грн.. Ця тривожна динаміка є прямим наслідком двох факторів: посиленого залучення позикових коштів та вибуття власних оборотних активів, що в сукупності підриває ліквідність підприємства та його операційну спроможність.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства демонструє чітку логіку: зростання залежності від зовнішнього фінансування, виснаження власних оборотних ресурсів та втрата фінансової автономії формують єдиний ланцюг причинно-наслідкових зв'язків. Підвищена маневреність капіталу, що спостерігалася в минулі роки, сприяла гнучкості управління, проте різкі коливання 2024 року безпосередньо вказують на загострення фінансових ризиків. Це обумовлює нагальну потребу в коригуючих діях, спрямованих на стабілізацію структури капіталу та відновлення резерву власних оборотних коштів.

Для поглибленого розуміння ситуації наступним етапом дослідження є класифікація типу фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка». Така класифікація дає змогу перейти від констатації фактів до якісної оцінки рівня фінансових ризиків, фінансової незалежності та платоспроможності організації в різних часових горизонтах. В основі оцінки лежить комплекс критеріїв, серед яких ключову роль відіграють співвідношення власного і залученого капіталу, достатність власних джерел для фінансування оборотних активів та загальна збалансованість структури фінансування. Цей інструмент дозволяє не просто виміряти ступінь залежності від кредиторів, а й визначити, чи є існуючий

фінансовий режим достатнім для підтримки стабільної операційної діяльності та стратегічного розвитку.

Визначення типу фінансової стійкості дозволяє віднести підприємство до однієї з чотирьох категорій: абсолютно стійке, стійке, нестійке або кризове. Ця діагностика є критично важливою, оскільки вона безпосередньо визначає вектор подальших управлінських рішень щодо підвищення фінансової стабільності. Якщо будуть виявлені ознаки нестійкості або кризи, керівництво зобов'язане вжити заходів щодо реструктуризації капіталу, зменшення боргового навантаження та поліпшення показників ліквідності. Таким чином, цей аналітичний крок є логічним мостом між діагностикою проблем та розробкою конкретного плану відновлення фінансової рівноваги (таблиця 2.11).

Таблиця 2.11 – Визначення типу фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»

Показники	Рік				
	2020	2021	2022	2023	2024
Запаси	153365	318469	717707	549272	417407
Власний оборотний капітал	775083	1771847	2964390	996764	1192543
Власний капітал + довгострокові зобов'язання	4671070	5852062	6443429	5583339	4308405
Власний капітал + довгострокові зобов'язання + поточні зобов'язання	5475578	8203921	7414495	7052080	6509179
Покриття запасів власним капіталом	621718	1453378	2246683	447492	775136
Покриття запасів власним капіталом та довгостроковими зобов'язаннями	4517705	5533593	5725722	5034067	3890998
Покриття запасів власним капіталом, довгостроковими та поточними зобов'язаннями	5322213	7885452	6696788	6502808	6091772
Тип фінансової стійкості	Абсолютна	Абсолютна	Абсолютна	Абсолютна	Абсолютна

Незважаючи на виявлені коливання в окремі періоди, ПрАТ «Суха Балка» у проміжку з 2020 по 2024 роки підтверджує статус підприємства з абсолютною

фінансовою стійкістю. Аналіз показників виявляє значну динаміку в управлінні як запасами, так і власним оборотним капіталом. Обсяг запасів підприємства продемонстрував різке зростання – з 153 365 тис. грн.. у 2020 році до піку в 717 707 тис. грн.. у 2022 році, що свідчить про стратегію активного накопичення матеріальних активів. Однак згодом відбулася їхня раціоналізація: у 2023 році обсяг скоротився до 549 272 тис. грн., а в 2024 – до 417 407 тис. грн., що може свідчити про перехід до політики більш ефективного використання ресурсів.

Аналіз динаміки власного оборотного капіталу ПрАТ «Суша Балка» виявляє чітку тенденцію до інтенсивного накопичення фінансових ресурсів у першій половині досліджуваного періоду. Його обсяг стрімко зріс із 775 083 тис. грн.. у 2020 році до 2 964 390 тис. грн.. у 2022 році, що можна розцінювати як результат ефективної операційної діяльності та активного реінвестування прибутку. Однак, у 2023 році спостерігається контрастне скорочення цього показника до 996 764 тис. грн., що, ймовірно, стало наслідком інвестиційних циклів або оптимізації структури активів. Натомість у 2024 році фіксується відновлення позитивної динаміки до рівня 1 192 543 тис. грн., що засвідчує гнучкість управління оборотними ресурсами в умовах змін.

Сумарний обсяг власного капіталу та довгострокових зобов'язань, який характеризує довгостроковий фінансовий потенціал підприємства, демонструє поступове посилення з 4 671 070 тис. грн.. (2020 рік) до піку в 6 443 429 тис. грн.. (2022 рік). Проте подальша траєкторія визначається тенденцією до консолідації, зі зниженням до 4 308 405 тис. грн.. у 2024 році. Ця зміна може свідчити про стратегічний перехід до більш консервативної моделі фінансування, з меншою залежністю від довгострокових позик. Коливання в структурі покриття запасів власним капіталом є ще більш вираженими: різкий стрибок до 2 246 683 тис. грн.. у 2022 році змінився різким падінням до 447 492 тис. грн.. у 2023 році з подальшою корекцією до 775 136 тис. грн.. у 2024 році. Така «гірська хвиля» на графіку відображає динамічну взаємодію між обсягами виробничих запасів і джерелами їх фінансування, де підприємству вдається підтримувати лабільну, але функціональну рівновагу.

Незважаючи на внутрішньоперіодну мінливість, показник покриття запасів сукупними довгостроковими джерелами (власний капітал та довгострокові зобов'язання) залишався стабільно високим, перевищуючи 4,5 млн. грн., і досягнувши максимуму саме у 2022 році. Це беззаперечно підтверджує фінансову надійність та абсолютну стійкість ПрАТ «Суха Балка». Тактичне залучення поточних зобов'язань для фінансування запасів не підривало загальної ліквідності, а, навпаки, свідчить про раціональне управління короткостроковими ресурсами. Таким чином, ланцюг причинно-наслідкових зв'язків між накопиченням запасів, динамікою власного капіталу та структурою залучених коштів ілюструє, що підприємство зберігає абсолютну фінансову стійкість завдяки збалансованій політиці управління активами та зобов'язаннями.

Оцінка ліквідності балансу ПрАТ «Суха Балка» нерозривно пов'язана з аналізом його фінансової стійкості, оскільки саме достатність ліквідних активів визначає операційну свободу та здатність фінансувати поточну діяльність (таблиця 2.12). Дослідження за 2020-2024 роки виявляє стабільну та міцну позицію щодо активів найвищого ступеня ліквідності (A1). Ця група, що включає грошові кошти та їх еквіваленти, не лише систематично перевищувала найтерміновіші зобов'язання (П1), але й демонструвала значний резерв безпеки. Стрибкоподібне зростання A1 з 2 218 141 тис. грн. у 2020 році до 4 701 741 тис. грн. у 2021 році свідчить про нарощування «фінансової подушки» безпеки. Хоча в період 2022-2024 років абсолютний розмір цих активів дещо скоротився, їхня перевага над П1 залишалася беззастережною, що підкреслює сталу здатність підприємства негайно відповідати за своїми фінансовими зобов'язаннями.

Протягом аналізованого періоду спостерігається стійка тенденція: активи другого рівня (A2), представлені короткостроковими фінансовими інвестиціями та дебіторською заборгованістю, не досягали рівня відповідних поточних зобов'язань (П2). Як свідчать дані, у 2020 році значення A2 склало 313 672 тис. грн., на фоні П2 у 527 653 тис. грн.. Наступного, 2021 року, ця диспропорція поглибилася: 375 917 тис. грн. (A2) проти 1 937 306 тис. грн. (П2). До 2024 року

розрив зберігся, з показниками 194 297 тис. грн.. (A2) та 1 962 702 тис. грн.. (П2). Така структура свідчить про дефіцит покриття короткострокових зобов'язань активами середньої ліквідності, що обумовлює потребу в мобілізації високоліквідних ресурсів або залученні додаткового фінансування.

Таблиця 2.12 – Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Суха Балка»

2020				
A1	2218141	>	П1	276855
A2	313672	<	П2	527653
A3	153365	<	П3	1105587
A4	2790400	<	П4	3565483
2021				
A1	4701741	>	П1	414553
A2	375917	<	П2	1937306
A3	318469	<	П3	1272421
A4	2807794	<	П4	4579641
2022				
A1	4082415	>	П1	260301
A2	293555	<	П2	710765
A3	717707	<	П3	1158221
A4	2320818	<	П4	5285208
2023				
A1	4292634	>	П1	216969
A2	181441	<	П2	1251772
A3	549272	<	П3	1016308
A4	2028733	<	П4	4567031
2024				
A1	4064133	>	П1	238072
A2	194297	<	П2	1962702
A3	417407	<	П3	1065948
A4	1833342	<	П4	3242457

Активи третього рівня (A3), до яких віднесено запаси та інші малоліквідні оборотні кошти, також не забезпечували повного покриття зобов'язань третього рівня (П3). Найвищого значення A3 досягли у 2022 році – 717 707 тис. грн., що було обумовлено піковим накопиченням запасів. Однак навіть цей обсяг виявився недостатнім для збалансування зобов'язань П3 (1 158 221 тис. грн.), ідентифікуючи тимчасове підвищення ризику ліквідності. У подальші роки відбулося поступове скорочення A3, що можна інтерпретувати як результат

цілеспрямованої оптимізації логістичних запасів та зменшення залежності від менш ліквідних статей.

Загальний обсяг активів (А4) протягом більшої частини періоду (за винятком 2020–2021 років, які відзначилися відносним зростанням ліквідності) також не перевищував сукупні поточні зобов'язання (П4). Ситуація, що склалася до 2024 року (А4 – 1 833 342 тис. грн., П4 – 3 242 457 тис. грн.), актуалізує потребу в посиленні контролю за ліквідністю та реструктуризації пасивів.

Динаміка ліквідності балансу має чітку причинно-наслідкову природу. Так, різке збільшення обсягів готівки та короткострокових фінансових інвестицій у 2021 році виступило компенсаторним механізмом, що нейтралізував обмеженість активів середньої та низької ліквідності та забезпечив абсолютну фінансову стійкість. Подальше скорочення А2 та А3 у 2023–2024 роках стало наслідком політики оптимізації товарно-матеріальних запасів і дебіторської заборгованості, що, в свою чергу, знизило тиск на короткострокові зобов'язання та сприяло збалансуванню відносин між ліквідними активами та фінансовими пасивами. Отже, проведений аналіз підтверджує високу фінансову стійкість ПрАТ «Суха Балка», демонструючи її здатність виконувати поточні зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних ресурсів, тоді як коливання в групі активів з нижчою ліквідністю пояснюються оперативними ризиками та заходами щодо вдосконалення структури оборотного капіталу.

Протягом періоду з 2020 по 2024 рік ПрАТ «Суха Балка» за моделлю Альтмана виявляє виразну тенденцію до погіршення фінансового стану, що вказує на зростання загрози банкрутства компанії. У 2020 році комплексний показник Z досяг 2,12, що вже натякало на значний ризик неплатоспроможності, хоча ще залишався деякий запас для відновлення фінансової рівноваги. У 2021 році невелике зростання коефіцієнта до 2,31 могло свідчити про короткочасне покращення, можливо, завдяки збільшенню прибутковості чи ефективнішому управлінню оборотними активами. Але вже в 2022 році значення впало до 1,94, що відображало ослаблення фінансової стабільності, ймовірно через зниження рентабельності та накопичення боргів. У 2023 році Z зменшився до 1,60,

підкреслюючи, що підприємство втрачає здатність чинити опір зовнішнім фінансовим викликам і стикається з посиленням дисбалансом між активами та пасивами. Найкритичніший момент настав у 2024 році, коли показник Альтмана опустився до 0,87, потрапляючи в зону надзвичайно високої ймовірності банкрутства. Така еволюція, ймовірно, пов'язана з істотним зменшенням власного капіталу, операційними збитками та зниженням ліквідності.

Таблиця 2.13 – Аналіз ймовірності порушення фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка» за моделлю Альтмана

Показник	Період				
	2020	2021	2022	2023	2024
K1	0,14	0,22	0,40	0,36	0,22
K2	0,64	0,42	0,56	0,48	0,32
K3	0,08	0,20	0,08	0,02	-0,06
K4	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01
K5	0,77	0,82	0,41	0,41	0,36
Z	2,12	2,31	1,94	1,60	0,87
Ймовірність банкрутства	Висока	Висока	Висока	Дуже висока	Дуже висока

У цілому, підсумки аналізу демонструють систематичне зниження фінансової міцності ПрАТ «Суша Балка» та ескалацію ризику банкрутства, що вимагає термінових кроків щодо фінансової реорганізації, підвищення прибутковості та посилення капітальної основи компанії.

Аналіз ризику банкрутства ПрАТ «Суша Балка» за допомогою моделі Спрінгейта з 2020 по 2024 роки демонструє поступове ослаблення фінансової стабільності компанії. У 2020 році інтегральний показник Z досяг 1,08, що говорило про прийнятний фінансовий стан і надійну роботу підприємства. У 2021 році ситуація покращилася: значення зросло до 1,61, вказуючи на посилення прибутковості, раціональніше розпорядження активами та достатню платоспроможність. Швидше за все, в той період фірма мала стабільні надходження від продажу товарів, підтримуючи баланс у фінансах.

Таблиця 2.14 – Аналіз ймовірності порушення фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка» за моделлю Спрінгейта

Показник	Період				
	2020	2021	2022	2023	2024
A	0,14	0,22	0,40	0,36	0,22
B	0,08	0,20	0,08	0,02	-0,06
C	0,56	0,69	0,61	0,10	-0,18
D	0,77	0,82	0,41	0,41	0,36
Z	1,08	1,61	1,23	0,66	0,05
Ймовірність банкрутства	Функціонує нормально	Функціонує нормально	Функціонує нормально	Потенційний банкрут	Потенційний банкрут

Але вже 2022 рік приніс зниження до 1,23, що натякає на поступове вичерпання фінансового запасу. Причиною могли стати підвищення витрат на видобуток, падіння рентабельності чи сповільнення кругообігу активів. Тим не менш, компанія ще утримувалася в зоні стабільності. 2023 рік став переломним – Z впав до 0,66, сигналізуючи про наростання фінансових загроз і перші симптоми можливого краху. Це, напевно, пов'язано зі зменшенням продажів, зростанням боргів чи погіршенням ліквідності оборотних коштів.

У 2024 році показник обвалився до 0,05, що означає практично повну ерозію фінансової міцності. Така траєкторія підкреслює глибокі труднощі з платоспроможністю та дохідністю, а ризик банкрутства сягнув критичного рівня. Збільшення опори на зовнішні кредити, зниження прибутковості та потенційні проблеми з реалізацією продукції штовхнули підприємство в зону нестабільності. Загалом, оцінка за моделлю Спрінгейта розкриває очевидну тенденцію до деградації фінансового здоров'я ПрАТ «Суша Балка», що вимагає термінових антикризових кроків для відновлення ліквідності, раціоналізації витрат і нормалізації ключових фінансових метрик.

Таблиця 2.15 – Аналіз ймовірності порушення фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка» за моделлю Таффлера

Показник	Період				
	2020	2021	2022	2023	2024
A	0,56	0,69	0,61	0,10	-0,18
B	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01
C	0,15	0,29	0,13	0,21	0,34
D	0,77	0,82	0,41	0,41	0,36
Z	0,45	0,55	0,42	0,16	0,02
Ймовірність банкрутства	Низька ймовірність	Низька ймовірність	Низька ймовірність	Висока ймовірність	Висока ймовірність

Аналіз ризику банкрутства ПрАТ «Суша Балка», проведений із застосуванням моделі Таффлера за період 2020–2024 рр., виявляє стійку тенденцію до зниження фінансової стійкості підприємства. Станом на 2020 рік значення інтегрального показника Z дорівнювало 0,45, що дозволяло класифікувати ймовірність банкрутства як низьку, а фінансовий стан – як відносно стабільний. У 2021 році спостерігалось певне поліпшення ($Z = 0,55$), яке могло бути пов'язане із підвищенням рентабельності або оптимізацією використання активів. Однак у 2022 році показник впав до 0,42, що засвідчило втрату фінансової рівноваги, ймовірно, спричинену зростанням собівартості, скороченням продажів або несприятливими змінами на ринку.

Наступного, 2023 року, ситуація різко погіршилася: значення Z зменшилося до 0,16, що вказує на перехід у зону високого ризику банкрутства. Це могло статися через суттєве падіння рентабельності операційної діяльності, накопичення боргів або втрату ліквідності, що в підсумку обмежило здатність підприємства виконувати свої зобов'язання. У 2024 році негативна динаміка досягла критичної точки – показник Z становив лише 0,02, що свідчить про крайню ступінь фінансової напруги. Такий стан міг бути зумовлений глибокою кризою платоспроможності, скороченням виробництва, неефективною структурою капіталу або нарощуванням збитків.

Отже, модель Таффлера засвідчує, що протягом 2020–2022 років ПрАТ «Суха Балка» зберігало задовільний рівень фінансової стійкості, а ймовірність банкрутства була незначною. Проте з 2023 року підприємство опинилося у стані гострої фінансової кризи, що потребує невідкладних дій щодо відновлення платоспроможності, зменшення заборгованості та підвищення операційної ефективності.

За результатами аналізу ймовірності банкрутства ПрАТ «Суха Балка» за інформаційною логіко-економічною моделлю А.М. Турила та С.В. Святенка також спостерігається поступове послаблення фінансової стійкості підприємства у 2020–2024 роках (таблиця 2.16).

Таблиця 2.16 – Аналіз ймовірності порушення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» за Інформаційною логіко-економічною моделлю

Показник	Період				
	2020	2021	2022	2023	2024
X1	0,08	0,01	0,02	0,01	0,02
X2	0,65	0,56	0,71	0,65	0,50
X3	5,05	5,56	4,13	4,62	3,38
X4	0,78	1,12	0,32	0,12	-0,08
X5	0,07	0,16	0,07	0,02	-0,05
S	11,08	13,43	7,72	6,67	3,72
Ймовірність банкрутства	Низька	Низька	Низька	Низька	Можлива

Протягом 2020–2021 років інтегральний показник S становив 11,08 та 13,43 відповідно, що підтверджує наявність значного запасу фінансової міцності та низький ризик банкрутства. У цей період підприємство відзначалося ефективним управлінням активами, стабільним рівнем власного капіталу та достатньою прибутковістю, що в сукупності забезпечувало фінансову автономність від зовнішніх кредиторів.

Проте вже у 2022 році значення цього індикатора впало до 7,72, що вказує на послаблення здатності компанії адаптуватися до змін у зовнішньому оточенні. Подібна динаміка, ймовірно, була спричинена кризовими елементами, такими як зростання витрат на виробництво та падіння прибутковості. У 2023 році індикатор S продовжив зниження, зупинившись на рівні 6,67, що, хоча й залишалося в зоні низького ризику банкрутства, все ж сигналізувало про часткову втрату фінансової міцності через посилення боргового тиску чи скорочення обсягів продажів. Найбільше погіршення відбулося у 2024 році: індикатор S зменшився до 3,72, що вже відповідає потенційній можливості банкрутства. Це підкреслює ослаблення фінансового стану фірми, зниження її потенціалу створювати достатній cash flow для обслуговування боргів і збереження стабільної прибутковості. Таким чином, помітна виразна тенденція до ерозії фінансової стабільності ПрАТ «Суха Балка», що підвищує загрозу втрати платоспроможності в середньостроковому горизонті. Щоб уникнути потенційного банкрутства, компанії варто переосмислити структуру капіталу, раціоналізувати витрати та посилити ініціативи для підйому прибутковості ключових операцій.

Узагальнюючи результати оцінки ризику банкрутства ПрАТ «Суха Балка» за різними методиками, можна помітити певну подібність у загальних паттернах, але відмінності в нюансах інтерпретації загроз.

Подібність проявляється в тому, що кожна модель реєструє погіршення фінансової витривалості компанії впродовж 2020–2024 років та посилення ризику банкрутства саме у 2024 році. У всіх підходах на початкових стадіях (2020–2021 роки) метрики вказують на мінімальну ймовірність банкрутства, що узгоджується зі стійким фінансовим положенням фірми. У середній фазі (2022–2023 роки) моделі фіксують помірне ослаблення фінансових основ, яке можна пов'язати з зовнішніми впливами, ескалацією витрат чи збільшенням боргового навантаження.

Відмінності виявляються в рівні деталізації та обсязі оцінки ризику. Іноземні моделі, наприклад Альтмана, акцентують увагу на кількісних

фінансових метриках (ліквідність, рентабельність, оборотність активів), тому вони забезпечують більш жорстке числове передбачення ймовірності банкрутства. Інформаційно-логіко-економічна модель Турила і Святенка, навпаки, інтегрує логічні та якісні взаємодії індикаторів, роблячи оцінку більш синтезованою та пристосованою до українських умов, але часом менш точною в числовому вираженні ймовірності.

Отже, спільним для всіх методик є висновок про поступове згасання фінансової стійкості компанії, що збільшує небезпеку втрати платоспроможності в середньостроковій перспективі. При цьому розбіжності в методологіях дають змогу комбінувати їх для всебічного прогнозування: зарубіжні моделі пропонують точну кількісну перспективу, тоді як логіко-економічна – ширшу аналітичну панораму з врахуванням факторів ризику та управлінських взаємозв'язків.

Загальний висновок щодо аналізу фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка» демонструє, що протягом 2020–2024 років компанія утримувала абсолютну фінансову стійкість, яка виражається в повному забезпеченні запасів власним капіталом разом із довгостроковими та поточними зобов'язаннями. Попри варіації в темпах зростання власного оборотного капіталу та запасів, а також удосконалення структури активів і пасивів, фірма зуміла зберегти рівновагу між ліквідними активами та короткостроковими боргами, що гарантує стабільну платоспроможність і зменшення фінансових загроз. Збільшення власного капіталу та раціональне застосування довгострокових ресурсів надають гнучкості в реагуванні на ринкові коливання та оптимізації керування оборотними засобами.

3 НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «СУХА БАЛКА»

3.1 Основні чинники забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка»

Фінансова стабільність ПрАТ «Суша Балка» залежить від цілого спектра внутрішніх і зовнішніх елементів, які впливають на ступінь самостійності компанії, її спроможність вчасно розраховуватися за зобов'язаннями та зберігати прибутковість навіть під час економічних потрясінь. Вона виникає як наслідок поєднання виробничих можливостей, фінансової стратегії, ринкових умов і регуляторних норм держави. Як вказують І. Бланк [2], Г. Савицька [7], а також новітні аналізи [26; 27], досягнення такої стабільності вимагає комплексного контролю за ресурсами на засадах балансу, ліквідності та прибутковості.

Серед зовнішніх елементів найвагомішими є загальна економічна ситуація, темпи інфляції, курсові зміни, податкові правила та тенденції попиту на залізну руду. Оскільки підприємство орієнтоване на експорт, значний вплив має глобальний ринок сталі та руди. Падіння світових цін на руду, яке спостерігалось у 2023–2024 роках, прямо вплинуло на зменшення чистого доходу (з 6,7 млрд. грн. у 2021 р. до 2,3 млрд. грн. у 2024 р. (рисунок 3.1) та погіршення прибутковості активів.

Разом з тим, стійкість гривні та зниження витрат на енергію дещо пом'якшили ці удари, що підкреслює важливість регулярного відстеження макроекономічних загроз.

Ключовим внутрішнім аспектом є організація та стан виробничого апарату.

ПрАТ «Суша Балка» керує шахтами «Ювілейна» та ім. Фрунзе, які разом дають понад 3 млн. т руди щорічно. Наявність власного підрозділу з шахтобудівництва та обслуговування підвищує незалежність і зменшує

операційні ризики. Однак зношеність техніки та непрості геологічні умови потребують суттєвих інвестицій, що позначається на витратах і необхідності в тривалому фінансуванні.

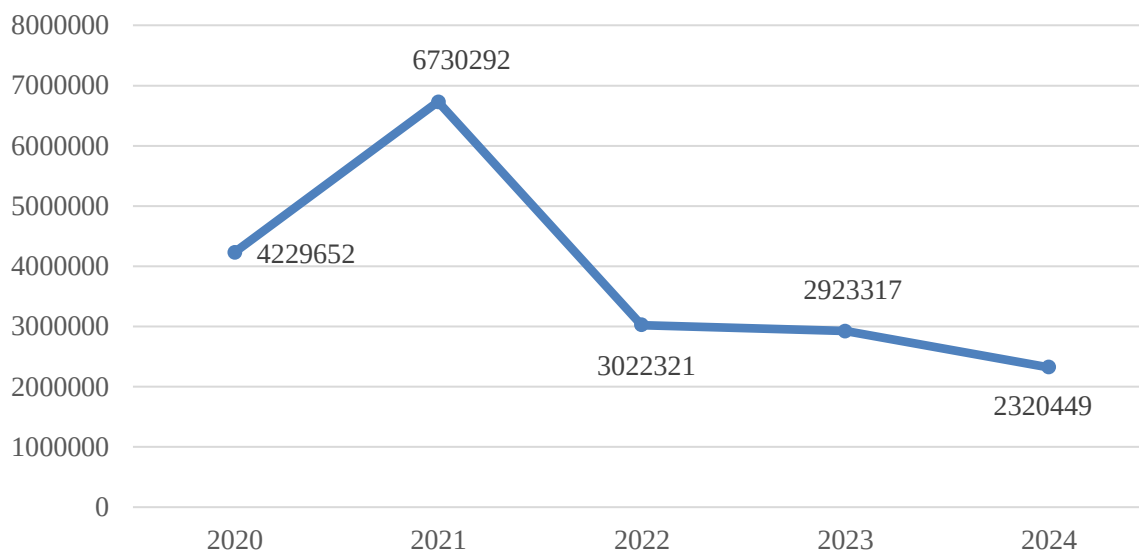

Рисунок 3.1 – Динаміка чистого доходу від реалізації продукції ПрАТ «Суха Балка»

Рівень інвестицій є одним з основних факторів тривалої стабільності. Згідно з даними звітів, компанія впроваджує план оновлення обладнання та технологій з вмістом заліза до 64%, що узгоджується з ідеєю «технологічного прогресу через оптимальність» [37]. Ці вкладення створюють базу для посилення конкурентних переваг і витривалості на довгі роки.

Фінансова архітектура компанії грає вирішальну роль у її стабільності. У 2024 році частка власного капіталу в активах ПрАТ «Суха Балка» сягала приблизно 49,8%, що вказує на збереження певної незалежності, хоча й фіксується спад порівняно з минулими періодами. Ця динаміка пов'язана зі збитками у 2024 році (–333,9 млн. грн.) та зменшенням нерозподіленого прибутку.

Як зазначає А. Поддєрьогін [5], утримання фінансової стабільності передбачає оптимальний баланс між власними та запозиченими коштами. Для ПрАТ «Суха Балка» типова стратегія зменшення боргового тиску, яка мінімізує

загрозу неплатоспроможності, але при цьому стримує зростання через брак зовнішнього фінансування.

Прибутковість операцій становить ще один суттєвий елемент. У 2021 році рентабельність активів досягла 16,17%, демонструючи ефективне застосування ресурсів. Та скорочення випуску і зростання собівартості спричинили збитки у 2024 році. Це погіршення зумовлене як ринковими факторами ззовні, так і внутрішніми – повільним оборотом активів, високими енерговитратами та недостатньою оновленістю процесів.

За концепціями І. Приймак [12] і Ю. Цал-Цалко [14], людські ресурси є критичними для фінансової рівноваги, адже компетенції керівництва визначають ефективність фінансових виборів.

Зменшення штату ПрАТ «Суха Балка» з 2991 осіб у 2020 році до 1350 у 2024 році відображає раціоналізацію кадрів, але водночас несе ризики відтоку фахівців і падіння ефективності. Крім того, така зміна частково викликана війною в Україні, мобілізацією співробітників до армії та проблемами з резервуванням ключових спеціалістів для безперебійної роботи.

Система корпоративного врядування, заснована на відкритості та відповідальності, посилює впевненість інвесторів і кредиторів, слугуючи нематеріальною опорою стабільності. Робота Наглядової ради, акціонерів та внутрішнього аудиту фінансів допомагає знижувати ризики неефективності.

Сучасні роботи (Крамаренко Г. [21], Білик М. [19]) акцентують, що фінансова витривалість промислових компаній все більше залежить від інновацій у технологіях та екологічної свідомості. Для ПрАТ «Суха Балка» запровадження сучасних систем вентиляції, енергозбереження та автоматизації не тільки скорочує видатки, але й зменшує загрози аварій, які можуть спричинити серйозні фінансові збитки.

Отже, головними елементами для забезпечення фінансової стабільності ПрАТ «Суха Балка» виступають (рисунки 3.2):

- ефективне управління капіталом і фінансовою структурою, що визначає фінансову самостійність;

- прибутковість та продуктивність, які створюють основу для самозабезпечення;
- інвестиції та технологічне оновлення, що посилюють конкурентоздатність на перспективу;
- стратегічна адаптивність до зовнішніх викликів, зокрема коливань цін і валют;
- надійність корпоративного управління та кадрової стратегії, що гарантує передбачуваність дій.

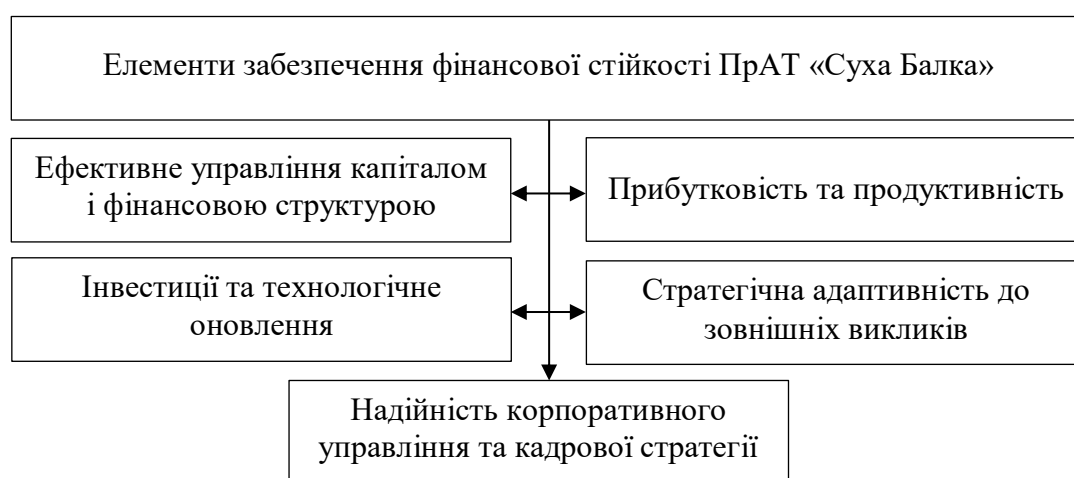

Рисунок 3.2 - Елементи забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка»

Науково-орієнтований підхід до керування фінансовою стабільністю включає безперервне покращення фінансової тактики, спостереження за основними індикаторами та застосування заходів проти криз, які здатні підтримати стабільність ПрАТ «Суха Балка» у майбутньому.

Факторний аналіз фінансової стійкості підприємства є важливим інструментом дослідження впливу окремих елементів структури капіталу та активів на узагальнюючі показники, що характеризують здатність підприємства підтримувати стабільність функціонування, зберігати платоспроможність та забезпечувати фінансову рівновагу. Для оцінки фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» доцільним є застосування моделей, які дозволяють простежити дію

основних факторів на результативні ознаки. У межах аналізу використано дві поширені аналітичні моделі: модель коефіцієнта фінансової стійкості та модель забезпеченості запасів джерелами фінансування.

У першій моделі ключовим результативним показником є коефіцієнт фінансової стійкості, який визначається як співвідношення суми власного капіталу та довгострокових зобов'язань до валюти балансу. Формально він виражається рівнянням:

$$K_{\text{фс}} = (BK + ДЗ) / Б, \quad (3.1)$$

де ВК – власний капітал підприємства;

ДЗ – довгострокові зобов'язання;

Б – валюта балансу (загальна сума капіталу підприємства).

Цей показник дозволяє оцінити, яка частка активів профінансована за рахунок стабільних джерел. Чим більшою є частка власного капіталу і довгострокових пасивів у фінансуванні активів, тим вищим є рівень фінансової стійкості підприємства. Зростання власного капіталу позитивно впливає на значення коефіцієнта, оскільки відображає підвищення фінансової незалежності. Збільшення довгострокових зобов'язань також може слугувати фактором посилення стійкості, оскільки такі зобов'язання не формують тиску на ліквідність у короткостроковому періоді і сприяють розширенню інвестиційних можливостей підприємства. Водночас збільшення валюти балансу без відповідного приросту власного капіталу й стабільних зобов'язань призводить до зниження коефіцієнта, оскільки це відображає зростання активів, профінансованих за рахунок короткострокових або нестійких джерел.

Застосування факторного аналізу до цієї моделі передбачає побудову впливу кожного фактора окремо на зміну коефіцієнта фінансової стійкості. Для цього може бути використаний метод ланцюгових підстановок, який полягає в послідовній заміні базових значень факторів фактичними. Аналіз дозволяє визначити, яку частину зміни інтегрального показника спричинило зростання

власного капіталу, яку – зміна довгострокових зобов'язань, і яку – зміна загальної суми активів. Такий підхід дає змогу не лише виявити домінуючий фактор, але й оцінити взаємозв'язок між структурою капіталу та фінансовою незалежністю підприємства.

Друга модель факторного аналізу спрямована на дослідження забезпеченості запасів джерелами фінансування та дає можливість більш глибоко визначити структуру обігового капіталу й встановити тип фінансової стійкості підприємства. У цій моделі основними результативними показниками є власні оборотні активи, функціонуючий капітал та загальний обсяг джерел для формування запасів. Власні оборотні активи визначаються як різниця між власним капіталом і необоротними активами:

$$\text{ВОА} = \text{ВК} - \text{НА}, \quad (3.2)$$

де ВОА – власні оборотні активи; НА – необоротні активи.

Функціонуючий капітал розраховується як сума власного капіталу та довгострокових зобов'язань за мінусом необоротних активів:

$$\text{ФК} = \text{ВК} + \text{ДЗ} - \text{НА}, \quad (3.3)$$

де ФК – функціонуючий капітал.

Загальний обсяг джерел для формування запасів включає власний капітал, довгострокові зобов'язання та короткострокові кредити:

$$\text{ЗВД} = \text{ВК} + \text{ДЗ} + \text{КК} - \text{НА}, \quad (3.4)$$

де КК – короткострокові кредити банків.

Порівняння фактичного обсягу запасів із переліченими показниками дозволяє класифікувати тип фінансової стійкості підприємства. Якщо запаси

повністю покриваються власними оборотними активами, то підприємство перебуває у стані абсолютної фінансової стійкості. У разі, коли запаси покриваються за рахунок функціонуючого капіталу, фінансова стійкість вважається нормальною. Якщо для покриття запасів слугують також короткострокові кредити, стійкість є нестійкою. Ситуація, коли запаси перевищують загальний обсяг джерел, класифікується як кризовий стан.

У межах цієї моделі факторний аналіз дозволяє визначити, який саме елемент – зменшення або збільшення власного капіталу, зміна обсягу необоротних активів, коливання довгострокових чи короткострокових зобов'язань – вплинув на рівень забезпеченості запасів та, відповідно, на тип фінансової стійкості підприємства. Такий підхід дає змогу виявити внутрішні резерви покращення фінансової структури підприємства, оцінити раціональність залучення позикових ресурсів та визначити адекватність рівня інвестування в необоротні активи.

Сукупне застосування обох моделей забезпечує комплексний підхід до аналізу фінансової стійкості. Перша модель характеризує загальний рівень стабільності й довгострокової платоспроможності, тоді як друга дозволяє встановити, наскільки оптимально підприємство формує оборотні активи та чи достатньо джерел фінансування для покриття запасів. Разом ці моделі створюють цілісну аналітичну систему, яка дає змогу ідентифікувати основні фактори зміни фінансової стійкості, визначити її динаміку та обґрунтувати напрями підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства.

Факторний аналіз фінансової стійкості підприємства дає можливість оцінити причини зміни ключових показників шляхом вимірювання впливу окремих факторів на результативний показник. У межах одного року доцільно застосовувати дві аналітичні моделі: модель коефіцієнта фінансової стійкості та модель забезпеченості запасів джерелами фінансування. Перша модель базується на визначенні частки активів, профінансованих за рахунок стабільних

джерел, тобто власного капіталу та довгострокових зобов'язань (формула 3.1). Вихідні дані для розрахунків впливу факторів наведені у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Вихідні дані для розрахунку коефіцієнта фінансової стійкості

ПрАТ «Суша Балка»

Показник	Рік	
	2023	2024
Власний капітал (ВК)	4 567 031	3 242 457
Довгострокові зобов'язання (ДЗ)	1 016 308	1 065 948
Капітал (Б)	7 052 080	6 509 179
Коефіцієнт фінансової стійкості (Кфс)	0,79	0,66

У таблиці відображено значення основних елементів структури капіталу підприємства на початок та кінець року, що є необхідною базою для проведення факторного аналізу. Зміна кожного з показників зумовлює відповідну зміну коефіцієнта фінансової стійкості. Результати факторного аналізу наведено в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 - Результати факторного аналізу коефіцієнта фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка»

Фактор	Вплив фактора
Власний капітал (Δ ВК)	– 0,19
Довгострокові зобов'язання (Δ ДЗ)	+ 0,01
Валюта балансу (Δ Б)	+ 0,05
Коефіцієнт фінансової стійкості (Δ Кфс)	– 0,13

Згідно з проведеними розрахунками, у 2024 році коефіцієнт фінансової стійкості знизився на 0,13 пункту. Основним негативним фактором стало значне зменшення власного капіталу на 1,32 млрд. грн., що спричинило погіршення коефіцієнта на 0,19. Зростання довгострокових зобов'язань (+0,01) та скорочення

валюти балансу (+0,05) частково компенсували негативну динаміку, проте не змогли повністю нівелювати вплив скорочення власного капіталу. Отже, у 2024 році підприємство стало менш фінансово незалежним, що свідчить про підвищення ризику зниження довгострокової платоспроможності.

Друга модель факторного аналізу спрямована на дослідження забезпеченості запасів джерелами фінансування. Вона дозволяє визначити, чи достатньо у підприємства власних і довгострокових коштів для фінансування запасів. Розрахунок здійснюється за формулами 3.2, 3.3, 3.4. Вихідні дані для цієї моделі подано в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 - Вихідні дані для факторного аналізу моделі забезпеченості запасів

Показник	Рік	
	2023	2024
Власний капітал (ВК)	4 567 031	3 242 457
Необоротні активи (НА)	2 028 733	1 833 342
Довгострокові зобов'язання (ДЗ)	1 016 308	1 065 948
Короткострокові кредити (КК)	416 341	713 476
Запаси (З)	549 272	417 407

Таблиця 3.3 відображає зміну ключових статей активів і пасивів, що використовуються для оцінювання забезпеченості запасів власними та залученими джерелами. Розраховані показники моделі наведені у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 - Результати розрахунку показників моделі забезпеченості запасів

Показник	Рік		Зміна
	2023	2024	
$BOA = BK - HA$	2 538 298	1 409 115	-1 129 183
$FK = BK + DZ - HA$	3 554 606	2 475 063	-1 079 543
$ZVD = BK + DZ + KK - HA$	3 970 947	3 188 539	-782 408
Запаси (З)	549 272	417 407	-131 865
Тип фінансової стійкості	абсолютна	абсолютна	без змін

У таблиці відображено, що всі основні показники моделі зменшилися протягом року, найбільше – власні оборотні активи, що пов’язано зі зменшенням власного капіталу. Незважаючи на це, підприємство зберегло абсолютний тип фінансової стійкості, оскільки обсяг запасів залишався значно меншим за БОА. Детальні результати факторного аналізу зміни власних оборотних активів наведено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 - Факторний аналіз моделі забезпеченості запасів

Фактор	Формула впливу	Вплив
Зміна власного капіталу	$(BK_1 - HA_0) - (BK_0 - HA_0)$	-1 324 574
Зміна необоротних активів	$BOA_1 - (BK_1 - HA_0)$	+195 391
Загальна зміна БОА	$BOA_1 - BOA_0$	-1 129 183

Отримані результати свідчать, що зменшення власного капіталу є ключовим негативним фактором, який визначив зниження забезпеченості запасів. Натомість скорочення необоротних активів сприяло частковому вивільненню власних оборотних коштів, що зменшило негативний ефект. Хоча власні оборотні активи, функціонуючий капітал, джерела формування запасів зменшилися, підприємство зберегло абсолютну фінансову стійкість завдяки тому, що обсяг запасів залишався значно меншим за сукупні джерела їх фінансування.

Узагальнюючи результати факторного аналізу, можна зазначити, що фінансова стійкість ПрАТ «Суха Балка» у 2024 році зазнала погіршення, основною причиною якого стало суттєве зменшення власного капіталу. Зміна довгострокових зобов’язань та скорочення необоротних активів здійснювали компенсаторний вплив, проте не змогли повністю нейтралізувати негативні тенденції. Попри це, підприємство зберегло абсолютний тип фінансової стійкості, що свідчить про його здатність самотійно фінансувати запаси навіть у період зниження капіталу. Для підвищення фінансової стійкості в майбутніх періодах підприємству необхідно посилити політику управління власним

капіталом, оптимізувати структуру активів та забезпечити більш збалансоване співвідношення між власними та позиковими джерелами фінансування.

3.2 Шляхи забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» в умовах економічної нестабільності

Підвищення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» досягається поєднанням технологічних змін, жорсткої фінансової дисципліни, оптимізації витрат і таргетованого управління ціноутворенням.

Вихідними емпіричними орієнтирами для побудови пропозицій є фактичні масштаби виробництва у 2024 році (917 тис. т. товарної руди) та параметри виручки, собівартості й витрат, відображені у звітних матеріалах підприємства за 2020 - 2024 роки. Зокрема, у 2024 році обсяги випуску знизилися на 1,5% порівняно з 2023 роком, що супроводжувалось суттєвим скороченням чистого доходу від реалізації до 2 320 449 тис. грн.. і збитковим фінансовим результатом; при цьому собівартість реалізованої продукції становила 1 600 755 тис. грн., витрати на збут - 756 922 тис. грн., фінансові витрати - 220 845 тис. грн., а середньооблікова чисельність персоналу - 1 350 осіб. Такі параметри, разом з підтвердженими виробничими планами підвищення вмісту заліза у продукції до 64% і розвитком гірничих горизонтів, формують як обмеження, так і поле можливостей для стабілізації грошових потоків і капіталу підприємства.

Найвищий короткостроковий ефект дають заходи з прямим впливом на валовий прибуток і чисті грошові потоки.

По-перше, переходу до високоякісної руди слід надати статусу пріоритетного драйвера маржинальності. З огляду на заплановане підвищення вмісту заліза до 64% і супутні інвестиції у розширення «Ювілейної» та запуск ділянки «Дружба», доцільно вводити комерційний преміум до ціни за рахунок якості. Якщо у 2024 році середня виручка в перерахунку на т.у становила близько 2320449 тис. грн.. при обсягах виробництва 917 тис. т., що еквівалентно 2532

грн./т., то навіть помірний преміум у 5% на половину річного обсягу (обережна фаза впровадження) дає додатковий дохід порядку 58011 тис. грн.. на рік. Такий сценарій не потребує повної перебудови збуту: достатньо контрактного диференціювання партій за вмістом заліза і прозорого інспектування якості, що вже практикується у ланцюгу збуту. Економічний зміст заходу - зсув середньої ціни реалізації за рахунок специфікації продукту, що безпосередньо збільшує валовий прибуток і покриває частину постійних витрат.

По-друге, перезавантаження логістики збуту має суттєвий потенціал. Витрати на збут у 2024 році досягали 756 922 тис. грн.. За рахунок переходу на довші, але стабільні контрактні «плечі» з фіксацією тарифів на рік, консолідації партій і оптимізації простоїв вагонів під навантаженням та вивантаженням реалістично досягти 10-відсоткового скорочення цієї статті, тобто близько 75 692 тис. грн.. економії. Ефект підсилюється якісним апгрейдом продукту: менша вологість і вищий вміст заліза знижують відносні витрати транспортування на одиницю корисного компоненту, що створює додатковий, хоча й неформалізований у даному розрахунку, якісний мультиплікатор.

По-третє, варто знизити вартість боргових зобов'язань, зберігаючи консервативну боргову політику. Зафіксовані у 2024 році фінансові витрати становили 220 845 тис. грн.. Рефінансування короткострокових зобов'язань більш довгостроковими дає підстави закладати щонайменше 15% зменшення відсоткових платежів, тобто орієнтовно 33 127 тис. грн.. на рік. Паралельно необхідно розбудовувати систему раннього попередження ліквідності, що зменшує потребу в дорогому обіговому кредитуванні.

По-четверте, активне вивільнення капіталу з обороту через прискорення інкасації дебіторської заборгованості безпосередньо підсилює платоспроможність і стійкість за критеріями забезпеченості запасів. Кожні 10 днів скорочення періоду інкасації при виручці 2024 року вивільняють приблизно 63 601 тис. грн.. готівкових ресурсів, які можуть бути спрямовані на фінансування запасів і погашення коротких зобов'язань, покращуючи показники у моделі забезпеченості запасів.

Виходячи з аналітичних показників, доцільно запропонувати низку фінансово-економічних заходів, спрямованих на підвищення прибутковості, скорочення витрат і зміцнення ліквідності. Основні пропозиції наведено у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6 - Пропозиції щодо підвищення фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка»

№	Захід	Зміст заходу	Очікуваний економічний ефект, тис. грн./рік
1	Преміум за якість продукції	Введення надбавки 5% до ціни реалізації для 50% річного обсягу продукції з підвищеним вмістом заліза до 64%	58 011
2	Оптимізація логістики збуту	Зменшення витрат на збут на 10% завдяки укрупненню партій і річним контрактам із фіксованими тарифами	75 692
3	Рефінансування заборгованості	Заміна короткострокових кредитів довгостроковими; зниження фінансових витрат на 15%	33 127
4	Скорочення періоду інкасації дебіторської заборгованості	Прискорення обороту дебіторської заборгованості на 10 днів; вивільнення коштів для фінансування запасів і поточної діяльності	63 601

Реалізація зазначених заходів дозволить отримати сукупний позитивний ефект, узагальнений у таблиці 3.7.

Таблиця 3.7 - Оцінка сумарного ефекту від запропонованих заходів

Показник	Значення, тис. грн.
Додатковий дохід від преміуму якості	58 011
Економія витрат на збут	75 692
Економія на відсоткових платежах	33 127
Вивільнення коштів з обороту	63 601
Сумарний позитивний ефект	230 431

Отже, загальний економічний ефект від реалізації комплексу заходів становитиме близько 230,4 млн. грн.. на рік, з яких 166,8 млн. грн.. - це приріст прибутку та економія поточних витрат, а 63,6 млн. грн.. - поліпшення ліквідності через прискорення інкасації дебіторської заборгованості. За рахунок цього підприємство матиме змогу скоротити розмір річного збитку (зафіксованого у 2024 році на рівні близько 250 млн. грн.) майже до –20 млн. грн., що фактично означає вихід на рівень операційної беззбитковості. Вивільнені кошти створюють додатковий касовий профіцит, який зміцнює показники забезпеченості запасів власними джерелами фінансування і сприяє підтриманню нормального типу фінансової стійкості навіть за консервативного сценарію цін на руду.

Для закріплення результату доцільно синхронізувати проєкт підвищення якості з інтегрованою системою бюджетування та стрес-тестуванням грошових потоків. Щоквартальний горизонтальний і вертикальний аналіз структури активів і пасивів у зв'язці з моделлю забезпеченості запасів дає можливість оперативно ідентифікувати відхилення від цільових значень, а сценарне тестування (зниження виручки, ріст енерговитрат, девальвація) - встановити «пороги безпеки» та відповідні порогові управлінські дії (замороження неключового CAPEX, коригування виробничого плану, інкасаційні «спринти» у дебіторській заборгованості). Такий контур поєднує технологічний і фінансовий виміри стійкості й відповідає сучасним методикам управління ризиками промислових підприємств, що, на відміну від одноразових антикризових заходів, формує сталість ефекту і підвищує інвестиційну привабливість активу.

Крім того, необхідно вдосконалити систему бронювання персоналу в критично важливих виробничих підрозділах, щоб мінімізувати кадрові втрати, зумовлені воєнними обставинами.

Сукупне впровадження цих заходів дозволить ПрАТ «Суха Балка» не лише компенсувати вплив воєнних і ринкових ризиків, а й підвищити ефективність управління фінансовими потоками, забезпечивши довгострокову стійкість і інвестиційну привабливість підприємства.

З урахуванням динаміки ключових фінансових показників ПрАТ «Суша Балка» у 2020–2024 роках та оціненого економічного ефекту від запропонованих управлінських рішень стає можливим сформувати коротко- та середньострокові прогнози фінансової стійкості підприємства на 2025 - 2026 роки. Прогнозні розрахунки ґрунтуються на очікуваному покращенні операційної ефективності, зниженні витрат, скороченні боргового навантаження та оптимізації оборотного капіталу. Застосування моделей фінансової стійкості дало змогу не лише оцінити поточний рівень забезпеченості підприємства ресурсами, а й спрогнозувати можливі зміни показників унаслідок реалізації пропозицій, наведених у розділі.

Насамперед варто зазначити, що підприємство має потенціал для поступового відновлення прибутковості у 2025 році та переходу до стійкого зростання у 2026 році. Сукупний економічний ефект від заходів оптимізації, зокрема від підвищення якості руди, скорочення витрат на збут, зменшення енергоспоживання, а також від удосконалення логістики та управління оборотним капіталом, оцінюється на рівні 230,4 млн грн щороку. Це дозволяє суттєво покращити результати діяльності підприємства навіть за умов збереження помірної ринкової волатильності.

З огляду на отримані оцінки сформовано прогнозні значення ключових індикаторів фінансової стійкості, що наведені в таблиці 3.8.

Таблиця 3.7 – Прогнозні значення показників фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка» на 2025–2026 роки

Показник	2024 (факт)	2025 (прогноз)	2026 (прогноз)
Власний капітал (ВК)	3 242 457	3 100 000	3 180 000
Необоротні активи (НА)	1 833 342	1 760 000	1 700 000
Довгострокові зобов'язання (ДЗ)	1 065 948	1 090 000	1 110 000
Короткострокові кредити (КК)	713 476	690 000	660 000
Запаси (З)	417 407	445 000	460 000
Власні оборотні активи	1 409 115	1 340 000	1 480 000
Функціонуючий капітал	2 475 063	2 430 000	2 590 000
Джерела формування запасів	3 188 539	3 220 000	3 350 000
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,66	0,69	0,72

Прогноз передбачає незначне зменшення власного капіталу у 2025 році (до 3 100 000 тис. грн), що відповідає очікуваному поступовому виходу з кризового періоду. У 2026 році капітал зростає до 3 180 000 тис. грн, що свідчить про відновлення прибутковості, але без різких стрибків.

Необоротні активи зменшуються повільніше, оскільки у консервативному сценарії модернізація відбувається поступово. Короткострокові кредити зменшуються, але темпи їх скорочення менші, ніж раніше прогнозувалося, що відповідає обережній політиці банківського сектору.

Власні оборотні активи (ВОА), функціонуючий капітал (ФК) та джерела формування запасів (ЗВД) зростають у помірному темпі:

- власні оборотні активи збільшуються до 1 340 000 тис. грн у 2025 році і до 1 480 000 тис. грн у 2026 році;
- функціонуючий капітал досягає 2 590 000 тис. грн у 2026 році;
- джерела формування запасів зростають до 3 350 000 тис. грн у 2026 році.

Коефіцієнт фінансової стійкості зростає повільніше - до 0,69 у 2025 році та 0,72 у 2026 році. Це зростання відповідає трендовій динаміці показників підприємства за попередні роки та не передбачає надмірно оптимістичних змін.

Прогнозні розрахунки свідчать, що у 2025 році підприємство перебуватиме на стадії поступової стабілізації. Власний капітал, який зменшився у 2024 році через збиток, знизиться лише до 3 100 000 тис. грн, що свідчить про уповільнення негативного впливу. У 2026 році прогнозується помірне зростання до 3 180 000 тис. грн за рахунок відновлення прибутковості та часткового ефекту від заходів управління витратами та обіговими коштами.

Необоротні активи скорочуються плавно, що дозволяє зменшити навантаження на власний капітал, водночас зберігаючи виробничий потенціал. Помірне збільшення довгострокових зобов'язань та поступове скорочення короткострокових кредитів створюють умови для зміцнення структури капіталу та зниження ризиків ліквідності.

Запаси у прогнозному періоді зростають до 445 000 тис. грн у 2025 році та 460 000 тис. грн у 2026 році відповідно, що відображає розширення операційної

діяльності. Власні оборотні активи та функціонуючий капітал демонструють помірне зростання, яке корелює з очікуваним покращенням операційного циклу. У 2026 році власні оборотні активи досягнуть 1 480 000 тис. грн, а функціонуючий капітал - 2 590 000 тис. грн, що свідчить про поступове посилення можливостей фінансування оборотних активів.

Коефіцієнт фінансової стійкості зростає до 0,69 у 2025 році та 0,72 у 2026 році (рисунок 3.3).

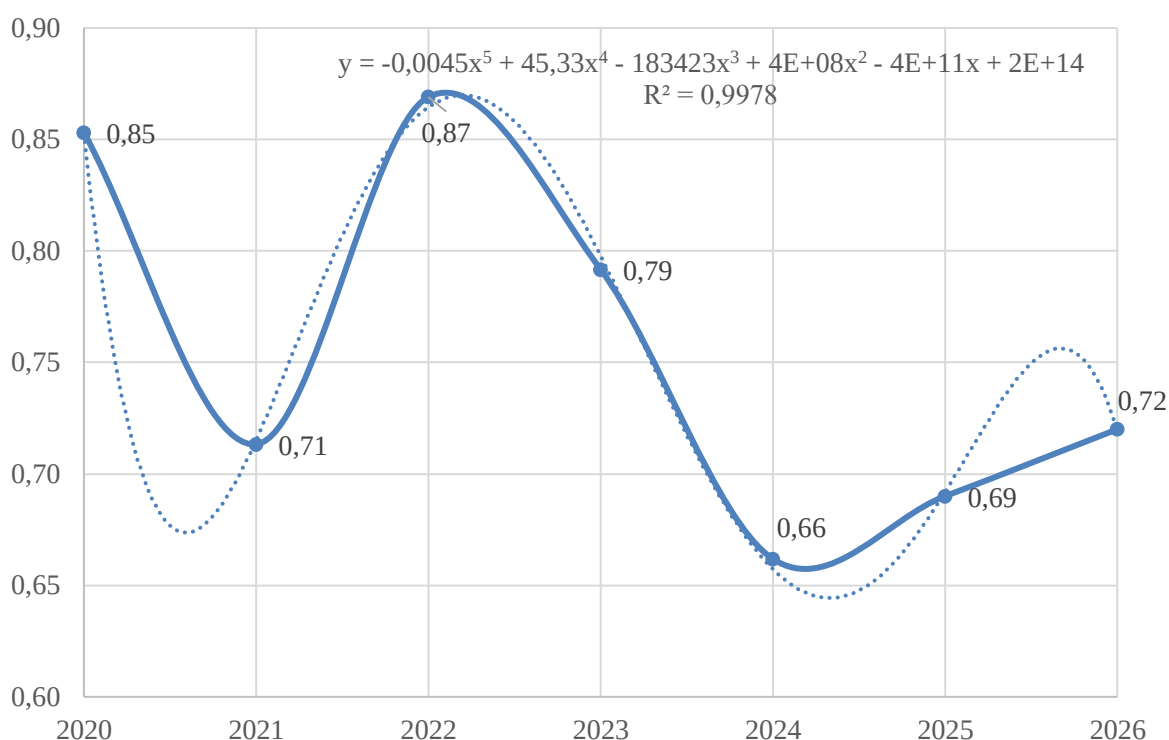

Рисунок 3.3 - Динаміка та прогностичні значення коефіцієнта фінансової стійкості ПрАТ «Суша Балка» у 2020–2026 рр.

Така динаміка свідчить про відносно повільне, але стає покращення частки стабільних джерел фінансування у структурі капіталу підприємства. Враховуючи темпи покращення показників, підприємство зберігає абсолютний тип фінансової стійкості протягом усього прогностичного періоду, що підтверджує достатність власних ресурсів для фінансування запасів.

Загалом консервативний прогноз підтверджує, що ПрАТ «Суха Балка» у 2025–2026 роках має потенціал для стабільного відновлення фінансової стійкості без різких коливань. Реалізація запропонованих управлінських заходів дозволить зберегти контроль над борговим навантаженням, покращити ліквідність і поступово зміцнити власний капітал, забезпечуючи підґрунтя для зростання у середньостроковій перспективі.

У підрозділі 3.2 обґрунтовано, що підвищення фінансової стійкості ПрАТ «Суха Балка» можливе за рахунок поєднання технологічної модернізації та цілеспрямованого фінансового менеджменту. Запропоновані заходи забезпечують сумарний економічний ефект близько 230,4 млн грн на рік. Це дає змогу суттєво скоротити збиток 2024 року майже до рівня операційної беззбитковості, одночасно зміцнивши ліквідність та покращивши показники забезпеченості запасів стабільними джерелами фінансування. Системне впровадження бюджетування, стрес-тестування грошових потоків, сценарного аналізу, а також удосконалення механізмів бронювання критично важливого персоналу формують стійкий контур управління ризиками, що дозволяє підприємству адаптуватися до воєнних та ринкових викликів і підвищує його інвестиційну привабливість.

Розділ показав, що фінансова стійкість ПрАТ «Суха Балка» формується під впливом як зовнішніх чинників (кон'юнктура світового ринку руди, валютно-цінові коливання, воєнні ризики), так і внутрішніх – стану виробничих потужностей, структури капіталу, рівня інвестицій, кадрової політики та якості корпоративного управління. Факторний аналіз виявив погіршення фінансової незалежності у 2024 році через суттєве зниження власного капіталу та падіння коефіцієнта фінансової стійкості до 0,66, проте підприємство зберегло абсолютний тип фінансової стійкості, оскільки запаси повністю покривалися власними оборотними активами. Застосування моделей коефіцієнта фінансової стійкості та забезпеченості запасів дозволило комплексно оцінити структуру капіталу й оборотних активів і окреслити ключові напрями зміцнення стійкості – підвищення маржинальності за рахунок якості продукції, скорочення витрат,

оптимізацію боргового навантаження й оборотного капіталу. Прогноз на 2025–2026 роки свідчить про потенціал поступового відновлення прибутковості, зростання функціонуючого капіталу та підвищення коефіцієнта фінансової стійкості до 0,69–0,72 за збереження абсолютного типу стійкості. У сукупності це дає підстави стверджувати, що, попри ризики, ПрАТ «Суха Балка» має достатній ресурсний і організаційний потенціал для поетапного зміцнення фінансової стійкості та підвищення інвестиційної привабливості у середньостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження сутності фінансової стійкості та її впливу на діяльність підприємства встановлено, що фінансова стійкість є однією з ключових характеристик фінансового стану підприємства, яка відображає його здатність функціонувати в умовах нестабільного зовнішнього середовища, забезпечуючи баланс між джерелами фінансування та напрямками використання коштів. Вона виявляється у стабільності грошових потоків, достатності власного капіталу, платоспроможності та здатності протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам без втрати фінансової рівноваги.

Фінансова стійкість безпосередньо впливає на ефективність господарської діяльності підприємства, оскільки визначає рівень його автономності, інвестиційну привабливість та конкурентоспроможність. Підприємства з високим рівнем стійкості мають більше можливостей для стратегічного розвитку, залучення інвестицій та реалізації довгострокових проєктів. Водночас її низький рівень призводить до підвищення кредитних ризиків, втрати довіри контрагентів та зростання загрози банкрутства.

Таким чином, фінансова стійкість сформульована як комплексна економічна категорія, що поєднує в собі характеристики ліквідності, платоспроможності, структури капіталу та адаптивності підприємства до змін у зовнішньому середовищі.

За результатами аналізу методів оцінки фінансової стійкості підприємства дослідження показало, що сучасна практика оцінювання фінансової стійкості спирається на поєднання кількісних і якісних методів, серед яких домінують коефіцієнтний аналіз, структурно-динамічний підхід, аналіз забезпеченості запасів джерелами фінансування, а також інтегральні моделі прогнозування банкрутства. Кожен із цих методів має власну аналітичну цінність та дозволяє висвітлити окремі аспекти фінансової стабільності.

Коефіцієнтний метод є найбільш поширеним завдяки простоті розрахунків і можливості порівняльної характеристики в динаміці, однак його обмеженням є

чутливість до галузевої специфіки та інфляційних чинників. Натомість інтегральні моделі (Альтмана, Таффлера, Спрінгейта) забезпечують комплексну оцінку ризику фінансової неспроможності, дозволяючи виявити потенційні загрози на ранніх стадіях.

Узагальнення методичних підходів дало змогу стверджувати, що найбільш обґрунтовані результати забезпечує комбіноване застосування кількох методів, яке формує цілісну картину фінансового стану підприємства та рівня його стійкості.

У роботі встановлено, що в умовах економічної нестабільності підприємства потребують переходу від статичних механізмів управління до гнучких адаптивних моделей забезпечення фінансової стійкості. Основу таких підходів становлять сценарне планування, управління ліквідністю, диверсифікація ризиків, оптимізація структури капіталу та впровадження систем раннього попередження фінансових криз.

Особливого значення набувають механізми прогнозування та стрес-тестування, які дають змогу моделювати критичні ситуації та оцінювати запас фінансової міцності підприємства. Такі інструменти дозволяють вчасно реагувати на негативні зміни, мінімізувати ризики втрати платоспроможності та зберігати стабільність фінансових потоків.

Отже, ефективне забезпечення фінансової стійкості в нестабільних умовах базується на інтеграції стратегічного планування, системного моніторингу та оперативного управління фінансовими ресурсами.

Аналіз діяльності ПрАТ «Суша Балка» засвідчив, що підприємство має значний виробничий потенціал та розвинену інфраструктуру, проте у 2022–2024 роках спостерігалася тенденція до зниження обсягів виробництва, скорочення персоналу та зменшення доходів. Це зумовлено як зовнішніми факторами (зниження світових цін на руду, воєнні дії, енергетичні обмеження), так і внутрішніми проблемами управління.

Скорочення активів і власного капіталу свідчить про поступове ослаблення економічного потенціалу підприємства, що негативно впливає на його здатність

забезпечувати стабільний розвиток. Водночас підприємство зберігає перспективи відновлення за умови впровадження ефективної фінансової політики.

Таким чином, фінансово-економічний стан ПрАТ «Суха Балка» характеризується нестабільністю та потребує коригування стратегічних управлінських рішень.

Проведений аналіз показав суттєве погіршення ключових фінансових показників, зокрема зниження рівня рентабельності, падіння чистого прибутку та перехід до збиткової діяльності у 2024 році. Зниження ліквідності свідчить про ускладнення виконання поточних зобов'язань і підвищення ризику фінансової дестабілізації.

Виявлено дисбаланс між зростанням витрат та скороченням обсягів реалізації продукції, що негативно позначилося на загальній платоспроможності підприємства. Така тенденція вимагає перегляду структури витрат і вдосконалення управління оборотним капіталом.

Загальний фінансовий стан ПрАТ «Суха Балка» можна оцінити як напружений, з наявним ризиком подальшого зниження фінансової стійкості без своєчасного впровадження антикризових заходів.

Оцінка рівня фінансової стійкості показала зниження коефіцієнтів автономії та маневреності власного капіталу, що свідчить про втрату фінансової незалежності підприємства. Зросла залежність від внутрішніх резервів, при цьому спостерігається обмеженість можливостей покриття запасів стабільними джерелами фінансування.

Показники забезпеченості запасів свідчать про перехід від стабільного до нестійкого фінансового стану, що підвищує ризик порушення платоспроможності у разі поглиблення кризових тенденцій. Фінансова структура втрачає гнучкість, що ускладнює процес адаптації до змін середовища.

Отже, фінансова стійкість ПрАТ «Суха Балка» потребує термінового посилення шляхом оптимізації структури капіталу та управління грошовими потоками.

Встановлено, що на фінансову стійкість ПрАТ «Суха Балка» впливають як зовнішні, так і внутрішні чинники. До ключових зовнішніх належать коливання світових цін на залізорудну продукцію, енергетичні обмеження, воєнні ризики та податкове навантаження. Внутрішні чинники пов'язані з рівнем операційної ефективності, якістю управління витратами та структурою капіталу.

Особливо негативний вплив справляє зростання собівартості продукції в поєднанні зі зниженням обсягів реалізації, що призводить до скорочення прибутку та виснаження власних фінансових ресурсів. Обмежена інвестиційна активність також послаблює потенціал підприємства щодо модернізації виробництва.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства формується під дією багатофакторної системи впливів, які потребують комплексного управлінського реагування.

Запропоновано низку напрямів підвищення фінансової стійкості, зокрема оптимізацію витрат шляхом впровадження ресурсозберігаючих технологій, підвищення операційної ефективності та скорочення непродуктивних витрат. Важливим є вдосконалення управління ліквідністю через підвищення оборотності запасів та зменшення дебіторської заборгованості.

Доцільним є перегляд інвестиційної політики з фокусом на технічне переоснащення та впровадження інновацій, що сприятиме підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності. Диверсифікація ринків збуту дозволить знизити залежність від зовнішньої кон'юнктури.

Факторний аналіз виявив погіршення фінансової незалежності у 2024 році через суттєве зниження власного капіталу та падіння коефіцієнта фінансової стійкості до 0,66, проте підприємство зберегло абсолютний тип фінансової стійкості, оскільки запаси повністю покривалися власними оборотними активами. Застосування моделей коефіцієнта фінансової стійкості та забезпеченості запасів дозволило комплексно оцінити структуру капіталу й оборотних активів і окреслити ключові напрями зміцнення стійкості – підвищення маржинальності за рахунок якості продукції, скорочення витрат,

оптимізацію боргового навантаження й оборотного капіталу. Прогноз на 2025–2026 роки свідчить про потенціал поступового відновлення прибутковості, зростання функціонуючого капіталу та підвищення коефіцієнта фінансової стійкості до 0,69–0,72 за збереження абсолютного типу стійкості. У сукупності це дає підстави стверджувати, що, попри ризики, ПрАТ «Суха Балка» має достатній ресурсний і організаційний потенціал для поетапного зміцнення фінансової стійкості та підвищення інвестиційної привабливості у середньостроковій перспективі.

Реалізація запропонованих заходів створює передумови для стабілізації фінансового стану та відновлення фінансової стійкості підприємства в середньостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Харків: Фактор, 2007. 216 с.
2. Бланк І.О. Основи фінансового менеджменту: [підручник]. К: КНТЕУ, 2010. 476 с.
3. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і мето її забезпечення (на прикладі підприємств харчової промисловості): автореф. дис. канд. екон. наук: 08.04.01. Київ, 2001. 17 с.
4. Донченко Т.В. Теоретичні основи формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 1 (Т. 1). С. 23-27.
5. Поддєрьогін А.М., Наумова Л.Ю. Фінансова стійкість підприємств в економіці України: [монографія]. Київ: КНЕУ, 2011. 14 с.
6. Заюкова М. С. Теорія фінансової стійкості підприємства: монографія. Вінниця: Вид-во «Універсум», 2009. 55 с.
7. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст]: навч. посіб., 2-ге видан., випр. і доп. Київ: Знання, 2015. 662 с.
8. Котляр М.Л. Оцінка фінансової стійкості підприємства на базі аналітичних коефіцієнтів. *Фінанси України*. 2005. №1. С. 113 – 118.
9. Davis E. P., Stone M. R. Corporate financial structure and financial stability. *Journal of Financial Stability*. 2004. № 1(1). P. 65–91.
10. Kim K. J., Lee K., Ahn H. Predicting corporate financial sustainability using novel business analytics. *Sustainability*. 2018. № 11(1). P. 64.
11. Плиса В.Й., Приймак І.І. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України :[монографія]. Львів: АТБ, 2009. 142 с.
12. Приймак І. І. Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі*. 2012. № 3. С. 55–68.

13. Приймак І. І. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України. дис. канд. екон. наук: 08.00.03. Львів, 2007. 210 с.
14. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: [навч. посіб.]. Київ: ЦУЛ, 2012. 359 с.
15. Герега О.В. Управління потенціалом фінансово-економічної стійкості торговельних підприємств. Дис. канд. екон. наук: 08.00.04. Львів, 2021. 271 с.
16. Герега О.В. Сутність фінансово-економічної стійкості сучасних суб'єктів економіки. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2014. № 794. С. 250–254.
17. Нагорна І.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовою стійкістю підприємств торгівлі: дис. канд. екон. наук: 08.00.09. Харків, 2019. 303 с.
18. Бугай В. З., Омельченко В. М. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства. *Держава та регіони*. 2008. № 1. С. 34–39.
19. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.]. Київ: КНЕУ, 2009. 323 с.
20. Русіна Ю. О., Полозук Ю. В. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства та фактори, що на неї впливають. *International scientific journal*. 2015. № 2. С. 91–94.
21. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування: [навч. посіб.]. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 90 с.
22. Лазоренко В. В. Оцінка фінансового стану підприємства сфери послуг з використанням карт Кохонена. *Схід*. 2018. № 2 (154). С. 13–18.
23. Кремень В. М., Щепетков С. Я. Оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 1 (115). С. 107–115.
24. Марцин В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість - основні складові фінансового стану підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2008. № 7. С. 26–28.
25. Москалець К. М. Визначення поняття та функцій категорії «фінансова стійкість» як критерію ефективності фінансової діяльності підприємства.

Materialy VI Międzynarodowej naukowo- praktycznej konferencji «Nauka I wykształcenie bez granic - 2010». 2010. С. 81–88.

26. Тарасенко І.О., Сподіна А.О. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. № 12 (131). 2022. С. 24-31.

27. Заюкова М.С. Теорія фінансової стійкості підприємства: монографія. Вінниця: Вид-во «Універсум», 2009. 155 с.

28. Єпіфанова І.Ю. Ієрархічна класифікація факторів впливу на систему управління фінансовою стійкістю промислового підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2021. № 1. С. 6–12.

29. Чепка В.В., Матяш О.К. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Економіка і суспільство*. 2017. № 12. С. 649–655.

30. Altman E.I. Financial Ratios, Discriminat Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *Journal of Finance*. 1968. Vol. 23. № 4. P. 589-609.

31. Beaver W.K Financial Ratios as Predictors of Failure. *Journal of Accounting Research*. 1966. № 4. P. 71-111.

32. Fulmer J.G.Jr., Moon J.E., Gavin T.A., Erwin M. J. A Bankruptcy Classification Model For Small Firms. *Journal of Commercial Bank Lending*. 1984. July. P. 25-37.

35. Taffler R.J. Forecasting company failure in the UK using discriminant analysis and nancial ratio data. *Journal of Royal Statistical Society*. 1982. Series A. № 145(3). P. 342-358.

36. Турило А.М., Святенко С.В. Інформаційна логіко-економічна модель прогнозування кризових явищ на промислових підприємствах України. *Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки»*, №10 (124). 2011. С. 305-318.

37. Фінансова звітність ПрАТ «Суха Балка» за 2024 рік. URL: https://clarity-project.info/edr/00191329/yearly-finances?current_year=2024

38. Фінансова звітність ПрАТ «Суха Балка» за 2022 рік. URL: https://clarity-project.info/edr/00191329/yearly-finances?current_year=2022

ДОДАТКИ

Підприємство Територія Організаційно-пра вова форма господарювання Вид економічної діяльності	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СУХА БАЛКА"	Дніпропетровська обл.	за ЄДРПОУ	КОДИ
				31.12.2024
				00191329
				UA1206017001 0439451
				230
			за КОПФГ	07.10
			за КВЕД	
Середня кількість працівників: 1350				
Адреса, телефон: 50029 м. Кривий Ріг, вул. Конституційна, 5, (056)4042981				
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака				
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):				
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2024 р.
Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	25 152	23 429	
первісна вартість	1001	40 356	39 858	
накопичена амортизація	1002	(15 204)	(16 429)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	398 053	418 402	
Основні засоби	1010	1 563 758	1 292 533	
первісна вартість	1011	2 649 035	2 670 573	
знос	1012	(1 085 277)	(1 378 040)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	30 815	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	70 115	
Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	
Інші необоротні активи	1090	10 955	28 863	
Усього за розділом I	1095	2 028 733	1 833 342	
II. Оборотні активи				

Запаси	1100	549 272	417 407
Виробничі запаси	1101	153 396	111 546
Незавершене виробництво	1102	413	452
Готова продукція	1103	395 463	305 409
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	93 241	48 378
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	21 171	22 696
з бюджетом	1135	66 434	122 661
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 230	3 868
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	571	536
Поточні фінансові інвестиції	1160	4 278 583	4 027 907
Гроші та їх еквіваленти	1165	14 051	36 226
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	14 051	36 226
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	24	26
Усього за розділом II	1195	5 023 347	4 675 837
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	7 052 080	6 509 179

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	41 869	41 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	1 096 685	1 095 189
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	10 467	10 467
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 418 010	2 094 932
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	4 567 031	3 242 457
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2 126	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0

Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 014 182	1 065 948
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 016 308	1 065 948
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	416 341	713 476
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	164 385	176 661
розрахунками з бюджетом	1620	52 119	60 814
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	15 720	19 183
розрахунками з оплати праці	1630	71 141	86 426
одержаними авансами	1635	465	597
розрахунками з учасниками	1640	720 748	1 118 967
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	27 822	24 650
Усього за розділом III	1695	1 468 741	2 200 774
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	7 052 080	6 509 179

Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності"

Керівник

Баш Віталій Олександрович

Головний бухгалтер

Терещенко Наталя Анатоліївна

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"СУХА БАЛКА"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
31.12.2024
00191329

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2024 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 320 449	2 923 317
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 600 755)	(1 612 200)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	719 694	1 311 117
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5 348	151 454
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(89 069)	(80 348)
Витрати на збут	2150	(756 922)	(898 790)
Інші операційні витрати	2180	(71 935)	(172 802)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	310 631
збиток	2195	(192 884)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	7 632	60 025
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	(220 845)	(230 544)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	140 112
збиток	2295	(406 097)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	72 241	-25 275
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	114 837
збиток	2355	(333 856)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	14 147	171 851
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	14 147	171 851
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	14 147	171 851
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-319 709	286 688

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	167 370	211 593
Витрати на оплату праці	2505	359 039	364 224
Відрахування на соціальні заходи	2510	95 329	103 330
Амортизація	2515	309 881	339 445
Інші операційні витрати	2520	1 587 062	1 745 548
Разом	2550	2 518 681	2 764 140

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	837 387 551	837 387 551
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	837 387 551	837 387 551
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0,400000	0,140000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0,400000	0,140000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності"

Підприємство Територія Організаційно- правова форма господарювання Вид економічної діяльності	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СУХА БАЛКА"	Дата	КОДИ	
			31.12.2023	
			за ЄДРПОУ	00191329
			за КАТОТТГ	UA1206017001 0439451
			за КОПФГ	230
	Дніпропетровська обл.			
	Акціонерне товариство	за КВЕД	07.10	
	Добування залізних руд			

Середня кількість працівників: 1756

Адреса, телефон: 50029 м. Кривий Ріг, вул. Конституційна, 5, (056)4042981

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2023 р.
 Форма №1

Код за ДКУД			1801001
Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	22 463	25 152
первісна вартість	1001	36 103	40 356
накопичена амортизація	1002	(13 640)	(15 204)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	512 861	398 053
Основні засоби	1010	1 743 495	1 563 758
первісна вартість	1011	2 503 945	2 649 035
знос	1012	(760 450)	(1 085 277)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	25 663	30 815
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	16 336	10 955
Усього за розділом I	1095	2 320 818	2 028 733
II. Оборотні активи			

Запаси	1100	717 707	549 272
Виробничі запаси	1101	125 805	153 396
Незавершене виробництво	1102	727	413
Готова продукція	1103	591 175	395 463
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	101 962	93 241
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	30 746	21 171
з бюджетом	1135	160 065	66 434
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 973	3 230
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	729	571
Поточні фінансові інвестиції	1160	4 060 881	4 278 583
Гроші та їх еквіваленти	1165	21 534	14 051
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	21 534	14 051
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	53	24
Усього за розділом II	1195	5 093 677	5 023 347
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	7 414 495	7 052 080

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	41 869	41 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	1 105 098	1 096 685
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	10 467	10 467
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 127 774	3 418 010
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	5 285 208	4 567 031
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	41 204	2 126
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0

Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 117 017	1 014 182
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 158 221	1 016 308
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	399 862	416 341
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 246	0
товари, роботи, послуги	1615	241 001	164 385
розрахунками з бюджетом	1620	18 919	52 119
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	23 936	15 720
розрахунками з оплати праці	1630	75 455	71 141
одержаними авансами	1635	381	465
розрахунками з учасниками	1640	183 250	720 748
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	26 016	27 822
Усього за розділом III	1695	971 066	1 468 741
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	7 414 495	7 052 080

Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності"

Керівник

Баш Віталій Олександрович

Головний бухгалтер

Терещенко Наталя Анатоліївна

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"СУХА БАЛКА"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
31.12.2023
00191329

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)

за 2023 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 923 317	3 022 321
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 612 200)	(1 387 968)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1 311 117	1 634 353
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	151 454	188 763
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(80 348)	(64 891)
Витрати на збут	2150	(898 790)	(910 365)
Інші операційні витрати	2180	(172 802)	(84 162)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	310 631	763 698
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	60 025	83 081
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	(230 544)	(251 748)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	140 112	595 031
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-25 275	-107 153
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	114 837	487 878
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	171 851	217 689
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	171 851	217 689
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	171 851	217 689
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	286 688	705 567

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	211 593	242 287
Витрати на оплату праці	2505	364 224	457 032
Відрахування на соціальні заходи	2510	103 330	140 472
Амортизація	2515	339 445	380 292
Інші операційні витрати	2520	1 745 548	1 227 303
Разом	2550	2 764 140	2 447 386

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	837 387 551	837 387 551
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	837 387 551	837 387 551
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,140000	0,582620
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,140000	0,582620
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності"

Підприємство Територія Організаційно-пра вова форма господарювання Вид економічної діяльності	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СУХА БАЛКА"	Дата	КОДИ	
			31.12.2022	
			за ЄДРПОУ	00191329
			за КАТОТТГ	UA1206017001 0439451
			за КОПФГ	230
	Дніпропетровська обл.			
	Акціонерне товариство	за КВЕД	07.10	
	Добування залізних руд			

Середня кількість працівників: 2287

Адреса, телефон: 50029 м. Кривий Ріг, вул. Конституційна, 5, (056)4042981

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2022 р.
 Форма №1

		Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	21 879	22 463
первісна вартість	1001	33 670	36 103
накопичена амортизація	1002	(11 791)	(13 640)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	441 034	512 861
Основні засоби	1010	2 039 232	1 743 495
первісна вартість	1011	2 426 412	2 503 945
знос	1012	(387 180)	(760 450)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	289 441	25 663
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	16 208	16 336
Усього за розділом I	1095	2 807 794	2 320 818
II. Оборотні активи			

Запаси	1100	318 469	717 707
Виробничі запаси	1101	104 000	125 805
Незавершене виробництво	1102	427	727
Готова продукція	1103	214 042	591 175
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	297 023	101 962
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	58 374	30 746
з бюджетом	1135	18 108	160 065
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	3 973
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	174	729
Поточні фінансові інвестиції	1160	4 672 361	4 060 881
Гроші та їх еквіваленти	1165	29 380	21 534
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	29 380	21 534
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	2 238	53
Усього за розділом II	1195	5 396 127	5 093 677
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	8 203 921	7 414 495

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	41 869	41 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	1 108 623	1 105 098
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	10 467	10 467
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 418 682	4 127 774
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	4 579 641	5 285 208
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	119 032	41 204
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0

Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 153 389	1 117 017
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 272 421	1 158 221
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	359 617	399 862
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	8 100	2 246
товари, роботи, послуги	1615	114 957	241 001
розрахунками з бюджетом	1620	253 158	18 919
у тому числі з податку на прибуток	1621	47 403	0
розрахунками зі страхування	1625	22 259	23 936
розрахунками з оплати праці	1630	101 302	75 455
одержаними авансами	1635	46 438	381
розрахунками з учасниками	1640	1 306 637	183 250
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	139 391	26 016
Усього за розділом III	1695	2 351 859	971 066
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	8 203 921	7 414 495

Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності"

Керівник

Баш Віталій Олександрович

Головний бухгалтер

Терещенко Наталя Анатоліївна

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"СУХА БАЛКА"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
31.12.2022
00191329

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)

за 2022 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 022 321	6 730 292
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 387 968)	(2 388 735)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1 634 353	4 341 557
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	188 763	4 536
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(64 891)	(82 367)
Витрати на збут	2150	(910 365)	(660 015)
Інші операційні витрати	2180	(84 162)	(93 194)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	763 698	3 510 517
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	83 081	360 715
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	(251 748)	(177 950)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(2 075 630)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	595 031	1 617 652
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-107 153	-291 192
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	487 878	1 326 460
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	1 352 436
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	217 689	34 127
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	217 689	1 386 563
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(243 439)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	217 689	1 143 124
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	705 567	2 469 584

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	242 287	317 664
Витрати на оплату праці	2505	457 032	659 233
Відрахування на соціальні заходи	2510	140 472	184 702
Амортизація	2515	380 292	390 976
Інші операційні витрати	2520	1 227 303	1 671 736
Разом	2550	2 447 386	3 224 311

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	837 387 551	837 387 551
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	837 387 551	837 387 551
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,582620	1,580000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,582620	1,580000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності"

Підприємство Територія Організаційно- правова форма господарювання Вид економічної діяльності	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СУХА БАЛКА"	Дата	КОДИ	
			31.12.2021	
			за ЄДРПОУ	00191329
			за КАТОТТГ	UA1206017001 0439451
			за КОПФГ	230
	Добування залізних руд	за КВЕД	07.10	

Середня кількість працівників: 2714

Адреса, телефон: 50029 м. Кривий Ріг, вул. Конституційна, 5, (056)4042981

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2021 р.
 Форма №1

Код за ДКУД			1801001
Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	24 299	21 879
первісна вартість	1001	33 529	33 670
накопичена амортизація	1002	(9 230)	(11 791)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	306 838	441 034
Основні засоби	1010	926 922	2 039 232
первісна вартість	1011	3 772 674	2 426 412
знос	1012	(2 845 752)	(387 180)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	1 444 368	289 441
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	47	0
Відстрочені податкові активи	1045	77 760	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	10 166	16 208
Усього за розділом I	1095	2 790 400	2 807 794
II. Оборотні активи			

Запаси	1100	153 365	318 469
Виробничі запаси	1101	83 744	104 000
Незавершене виробництво	1102	246	427
Готова продукція	1103	69 375	214 042
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	287 648	297 023
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	20 593	58 374
з бюджетом	1135	2 766	18 108
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	314	174
Поточні фінансові інвестиції	1160	2 153 515	4 672 361
Гроші та їх еквіваленти	1165	64 626	29 380
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	64 626	29 380
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	2 351	2 238
Усього за розділом II	1195	2 685 178	5 396 127
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	5 475 578	8 203 921

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	41 869	41 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	1 108 623
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	10 467	10 467
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 513 147	3 418 682
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	3 565 483	4 579 641
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	119 032
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0

Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 105 587	1 153 389
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 105 587	1 272 421
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	408 569	359 617
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 025	8 100
товари, роботи, послуги	1615	114 878	114 957
розрахунками з бюджетом	1620	161 629	253 158
у тому числі з податку на прибуток	1621	10 131	47 403
розрахунками зі страхування	1625	17 560	22 259
розрахунками з оплати праці	1630	79 468	101 302
одержаними авансами	1635	348	46 438
розрахунками з учасниками	1640	0	1 306 637
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	19 031	139 391
Усього за розділом III	1695	804 508	2 351 859
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	5 475 578	8 203 921

Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності".

Керівник

Баш Віталій Олександрович

Головний бухгалтер

Терещенко Наталя Анатоліївна

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"СУХА БАЛКА"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
31.12.2021
00191329

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)

за 2021 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 730 292	4 229 652
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 388 735)	(1 830 869)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	4 341 557	2 398 783
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	4 536	64 810
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(82 367)	(67 047)
Витрати на збут	2150	(660 015)	(472 123)
Інші операційні витрати	2180	(93 194)	(87 596)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3 510 517	1 836 827
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	360 715	84 583
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	(177 950)	(711 990)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(2 075 630)	(759 073)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 617 652	450 347
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-291 192	-83 545
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 326 460	366 802
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1 352 436	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	34 127	-34 347
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 386 563	-34 347
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(243 439)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 143 124	-34 347
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 469 584	332 455

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	317 664	284 943
Витрати на оплату праці	2505	659 233	558 938
Відрахування на соціальні заходи	2510	184 702	149 706
Амортизація	2515	390 976	169 237
Інші операційні витрати	2520	1 671 736	1 294 811
Разом	2550	3 224 311	2 457 635

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	837 387 551	837 387 551
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	837 387 551	837 387 551
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,580000	0,440000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,580000	0,440000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Примітки до форми розкрито у розділі "Примітки до фінансової звітності".